УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні від ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII No. 19 Edmonton, Alberta, Tuesday, May 7, 1940 — Едмонтон, Алберта, вівторок, 7. травня, 1940. Число 19. Рік XIII.

АЛІЯНТИ ВІДТЯГНУЛИ СВОЇ ВІЙСЬКА З ЦЕНТР. НОРВЕГІЇ

ПОШИРИЛИ ОПЕРАЦІЇ НА ПІВНОЧІ КОЛО НАРВИКА

Премієр Чемберлейн оповістив 2. травня в британськім парляменті, що Британія відтягнула всі свої війська з середущої Норвегії, на полудне від Троньєм.

Премієр подав, що причиною відтягнення була перевага німецьких літаків і трудноші висадити на беріг тяжку артилерію та заложити власні летунські бази в Норвегії.

Перебіг боїв у Норвегії за останній тиждень був такий: У понеділок звідомлення з Норвегії були радісні. Виглядало, що аліянти разом з Норвежцями ставлять сильний опір німецьким операційним групам, які наступали здовж двох залізничих ліній, що біжуть на північ з Осло двома рівнобіжними долинами. Навіть німецька пресова агенція признавала, що націвські війська натрапила на сильний опір у своїм наступі на північ, щоб відтяжити натиск на Троньєм.

У вівторок ситуація в Норвегії почала нагло змінятись. Німці оповістили, що осягнено контакт між головними силами з полудня і військами довкола Тронєм. Військові кола в Лондоні признали, що на аліянтські війська коло Домбасу сильно натискають Німці. З другої сторони ще й тоді прийшли вісти про висадження свіжих військ у норвезьких портах.

В половині тижня подало німецьке командування, що аліянтські війська в середущій Норвегії відступають і евакують свою морську базу в Андалснес. Ця вістка з німецького джерела видалася неправдоподібною, бо саме тоді подано було про ряд перемог норвезьких військ над націвськими військовими частинами.

В четвер появилося проголошення премієра Чемберлейна про відтягнення аліянтських військ з середущої Норвегії. Ця заява викликала сильне враження серед британської публики, яка, видно, не сподівалася такого обороту. У пятницю покінчено евакуацію не лиш на південь від Троньєм, але також на північ через порт Намсос. В авторитетних британських і французьких кругах появилося офіціяльне оповіщення, що всі британські і французькі війська залишили полудневу й середущу Норвегію. Норвежці почали також складати зброю, однак місцями борються по сьогоднішний день.

Війна в Норвегії зосередоточується на півночі

Зрікаючись пляну захоплення полудневої Норвегії на якийсь час, сказав премієр Чемберлейн у парляменті, аліянти не зліквідують норвезької кампанії а противно, будуть її продовжувати.

Бойова акція в Норвегії тепер зосередоточена на півночі коло порту Нарвик, куди аліянти перевезли французьких альпейських стрільців. В Нарвику є 3,000 - 4,000 Німців, яких окружено від моря і суші і судьба їх вже припечатана. Британська фльота острілює німецькі позиції з моря, з суші обступили їх аліянтські і норвезькі війська.

Аліянти збудують морську базу в Нарвику а здовж берега на південь і північ розмістять сильні патрулі.

Критикують британський уряд за норвезьку кампанію

Евакуація середущої Норвегії викликала критику уряду Чемберлейна, від якого домагаються докладного зясування кампанії. У вівторок, 7. травня, відбудеться дебата в англійськім парляменті, яку британська преса зве "другою норвезькою кампанією" проти военного кабінету.

Бомбардують німецькі летовища

Повітряне міністерство оповістило, що британські літаки бомбардували німецькі летунські бази в Ставангер і Форневу в Норвегії та Алборг в Данії. Підчас акції було знищено 11 німецьких літаків і сильно ушкоджено бази. Не вернулося 7 британських літаків.

ЄГИПЕТ ГОТОВИТЬСЯ НА ВІЙНУ

Єгипетський уряд заявив, що він рішений боротися проти всякого нападу на його територію, очевидно маючи на думці війну з Італією. В цілому краю заряджено "блекавт" на протязі тижня.

В Єгипті стоїть 60,000 британського війська, а в порті Александрії злучені фльоти Британії і Франції.

На Близькому Сході аліянти мають під зброєю 570,000 війська. Туреччина, яка має пакт за аліянтами про взаїмну допомогу, зобовязалася боротись по їх стороні вразі війни на Балкані або Близькому Сході, і має під зброєю 500-тисячну армію, а Єгипет 20,000 війська. На основі угоди з 1936 року Єгипет зобовязаний на випадок війни відступити Британії всі удогіднення й дати мілітарну допомогу.

'Комсомольський Великдень'

Такий Великдень заповіла московська Безбожницька Ліга через львівське радіо. Це буде "великодній" московський "дарунок" для Галичини, зглядно для "визволених західньо-українських земель".

В НОРВЕГІЇ ЗАВОДЯТЬ НІМЕЦЬКИЙ ОКУПАЦІЙНИЙ РЕЖІМ

Німецьке звідомлення подає що в занятій німецькими військами Норвегії заведено таку систему правління, яка існує на польських землях, що є під німецькою окупацією. Місце польського ґенерал-губернатора займає Й. Тербовен, націстичний окружний провідник з Есен, назначений на це становище канцлером Гітлером і тільки перед ним він відповідальний. Заповідають, що новий режім у Норвегії буде наскрізь німецьким і то тому, що король і парлямент станули по стороні аліянтів. Та припускають, що місцеві норвеські влади будуть допущені до урядування, а тільки будуть постійно під німецьким доглядом.

ГІТЛЕР ВІДКЛИКАВ АМБАСАДОРА З ТУРЕЧЧИНИ

Франц фон Папен, німецький амбасадор до Туреччини, зістав відкликаний до Берліна на конференцію з Гітлером.

Турецька поліція арештувала в Царгороді німецького археольога проф. Ганса фон Остена під замітом шпіонажі і ширення пропаганди.

КАНАДА БУДЕ ПРОДАВАТИ ВОЄННІ ЦЕРТИФІКАТИ

Міністр фінансів І. Л. Ралстон оповістив створення "Нешенел Вор Сейвінґс" комітету, який буде продавати воєнні щадничі цертифікати.

Цертифікати будуть випущені на $5, $10, і т. д., однак найвищої суми ще не означено. Також не означено ще висоти опроцентування.

Щадничі цертифікати будуть сплачені державою по 5 або 10 роках. Є це внутрішня державна позичка, з якої користати можуть люди, які мають невеликі ощадности й легше їм набути цертифікати ніж бонди внутрішньої позички.

НОРВЕЗЬКИЙ УРЯД ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ ВІЙНУ

Норвезький уряд видав проклямацію, в якій сказано, що "війна буде тривати так довгі, доки узурпатори не будуть прогнані з країни і Норвегія стане знов вільною."

В тій відозві норвезький уряд дякує Англії і Франції за допомогу й говорить, що "разом ті уряди воюють проти тиранії, яка ломить міжнародне право і намагається покорити малі держави.

†
Д-Р ОСИП НАЗАРУК

уроджений 31-го серпня, 1883 р. в Бучачі, помер 31-го березня 1940 р. в Кракові.

Перед війною 1914 був співредактором щоденника "Діло", з вибухом війни УСС, міністр в урядах УНР і ЗОУНР, редактор органу УГА "Стрілець", "Українського Прапору", "Січи" й "Америки" в Злучених Державах, в 1926 р. вернувся до Львова, де пірнув цілковито в справи організації католицького руху й редагував католицький орган "Нова Зоря" аж до вересня 1939 р. Крім політичної, організаційної й журналістичної праці, в якій виявив великий темперамент, д-р О. Назарук присвячував свій талан писанням історичних повістей, за які був нагороджений літературними преміями.

З покійним зійшов у могилу один з найцікавіших наших громадянських діячів і одноча сно одна з наймаркантніших постатей українського національного життя за останніх 30 років. По професії він мав бути адвокатом, але фактично ніколи ним не був, бо всеціло віддався журналістиці й був у нас не тільки одним з найоригінальніших і найплодовитших публіцистів, але й одним з найбільших українських інтелектуалістів.

В. Й. П.

Небезпека Війни між Італією й Аліянтами

ІТАЛІЙЦІ КОНЦЕНТРУЮТЬ ФЛЬОТУ, АРМІЮ Й ЛІТАКИ НА ДОДЕКАНЕЗЬКИХ ОСТРОВАХ, АЛІЯНТСЬКА ФЛЬОТА СТОЇТЬ ГОТОВА В АЛЕКСАНДРІЇ.

Увага світа звернена від минулого тижня на Середземне Море.

В понеділок проголошено в Римі назначення Діно Альфієрі італійським амбасадором до Німеччини. Це призначення вказує, що Мусоліні готовить ся до тіснішої співпраці з Гітлером.

Першою ознакою, що Британія бере італійські погрози дуже поважно, було оповіщення в середу, що всі британські торговельні кораблі дістали наказ плисти з Англії на схід не через Середземне Море, а довкруги Африки.

Британський представник у Римі сер Ноель Чарлз мав розмову з італійським міністром заграничних справ Чіяно і цю розмову названо "приязною". Але в четвер премієр Чемберлейн виголосив промову в британськім парляменті яка була немов вибухом бомби. Чемберлейн заявив, що в Александрії (в Єгипті) відбувається концентрація фльот Британії і Франції. В самому Єгипті ведуться гарячкові воєнні приготування. Того самого дня американський амбасадор мав розмову в Римі з Мусолінієм і Чіяном, в якій останній мав заявити, що Італія не пічне воєнної акції принайменше в найближчих десяти днях.

Одночасно з концентрацією бойових фльот Англії і Франції у східній частині Середземного Моря прийшли вістки про те, що Італія громадить збройні сили на Додеканезьких островах, 400 миль на північний захід. Італійські концентрації особливо сильні на острові Родосі, 357 миль від Александрії. Загалом, Італія вислала останньо на ті острови 50,000 до 55,000 війська для скріплення регулярних ґарнізонів.

Згромадження на Середземнім Морі аліянтської фльоти, найбільшої морської сили в історії, уважають натиском на Італію, щоб вона якнайскоріше вияснила своє відношення до воюючих сторін. Кажуть, що італійський уряд веде себе обережно, з чого вносять, що не прийде до наглих потрясень. І в самій Італії не видно назвичайних приготувань, як то звичайно буває перед вибухом війни.

НЕСПОКІЙ В ПОЛУДНЕВО-СХІДНІЙ ЕВРОПІ

У всіх краях полудново-східньої Европи замітний страх перед війною, в яку ті краї можуть бути втягнені наслідком концентрації аліянтських фльот на Середземнім Морі і воєнних приготувань в Італії.

НІМЦІ ГРОМАДЯТЬ АРМІЇ НА СХОДІ

Чеські втікачі повідомляють, що Німці громадять змеханізовані війська в Словаччині й Австрії здовж мадярської границі. Три корпуси війська находиться в Західній Галичині, а значні сили також здовж югославянської границі.

Польсько втікачі продають пашпорти німецьким шпигам

Румунська поліція викрила в Букарешті німецьку шпіонську організацію. В бейзменті камениці недалеко королівського замку арештовано Німців і групу польських втікачів, при яких знайдено тайну радіовисильню.

Неофіціяльно говорять, що внаслідок того румунський уряд прожене з краю велике число польських утікачів. Польські втікачі — каже румунська поліція — продають німецьким аґентам пашпорти, які самі дістали на виїзд до Франції як польські горожани.

ПАМЯТНИК ЛЄНІНА У ЛЬВОВІ

На знак закріплення совєтської влади на західньо-українських землях буде поставлений у короткому часі у Львові великий памятник Леніна. Таке розпорядила рада в Москві.

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШИСТИ ПОЧАЛИ НАПАДАТИ НА ВАТИКАН

Римські фашисти кинули дня 1. травня на Апостольську Столицю оскарження, мовляв, Свята Столиця відноситься до фашизму ворожо. Це оскарження винули вони на Ватикан за те, що Ватикан влучив твори італійського предтечі фашизму, Алфреда Оріяні, на лісту заборонених книжок. Член фашистівської великої ради написав у своїй ґазеті, що "Ватикан тримає руку з аліянтами".

В ЛОНДОНІ ЗАПЕРЕЧЕНО, ЩО ЗАТОНУВ ПАНЦИРНИК

Німецьке звідомлення подало, що підчас евакуації аліянтських військ у нарвезькім порті Намсос були поцілені бомбами з німецьких літаків і затонули британський панцирний корабель поємности 30,000 тон, і тяжкий кружляк.

Британська адміраліція напятнувала німецьке звідомлення як брехню.

УРЯД КАНАДИ ВІДДАЄ РЕЗЕРВИ ЗОЛОТА ДЛЯ ВІЙНИ

Домініяльний уряд ухвалив ордер-ін-кавнсил яким передав для воєнної каси всі резерви канадійського золота, щоб правительство могло використати його для потреб війни. На основі того рішення воєнна скарбниця дістане $250,000,000 канадійського золота. Дотепер воно було в розпорядженні державного канадійського банку.

НІМЕЦЬКІ ВТРАТИ НА МОРІ

Команда англійської фльоти оголошує, що Німці втратили від 9. до 22. квітня 30 транспортових кораблів. З того Англійці або самі Німці затопили 26, а 4 забрано до неволі. Біля 3,000 трупів німецьких жовнірів море викинуло на східний беріг фйорду (заливу), яким доїзджається до норвезької столиці Осло.

Вивозять Українців на Урал

Советська "Правда" (ч.39) подає таке: "До Алапаєвська на працю в Зирянській шахті в цих днях прибула велика ґрупа безробітних із західніх областей України. Це не перші переселенці до Свердловської области із бувшої Польщі. Переселенців із західних областей України можна зустрінути й у Свердловську, і в Нижнім Таґілі, і в Серові, і в Первомайську. Вони працюють на Верх-Ісецькому заводі, в Первоуральськім Новотрубнім, при вугольних і мідних працях та в лісах".

СОВЄТИ НЕ ПІДУТЬ ДО ВІЙНИ — КАЖЕ МОСКВА

Московське радіо передало англійською й німецькою мовами становище Совєтів у теперішнім світові конфлікті. Сказано, що без огляду на те, чи це подобається Англії і Франції, СССР останеться надалі невральною державою й не дасть себе втягнути у війну. Значить, що вестиме свою власну політику. Далі обвинувачувано Анґлію і Францію в тому, що вони нарушують незалежність невтральних держав і спричинюють те, що тепер ллється кров у таких державах, що не знали війни впродовж 200 років. Далі заповіджено, що тепер є на черзі Швеція, бо аліянти роблять усе можливе, щоб її втягнути також у війну.

(Це вказує, що Сталін далі помагає Гітлерові нападати на чужі народи, а водночас звалює вину на аліянтів).

Надійшла вістка з Лондону, що відділи створеної у Франції польської армії зістали перевезені до Норвеґії і борються там проти Німців нарівні з анґлійськими військами.

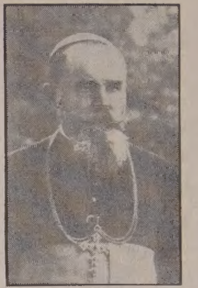

†
ПОМЕР ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ЕПИСКОП ДІОНІЗІЙ НЯРАДІЙ

З Риму прийшла сумна вістка, що в неділю, 14. квітня в часі Візитації, нагло помер Ексцеленція Діонізій Нярадi, Епископ-Ординарій Крижевацький в Югославії. Це дуже тяжкий удар для нашої св. Церкви в Югославії, бо якраз в послідних місяцях зачалася там хорватська націоналістична боротьба під проводом одного хорватського священика проти щирого українського патріота Епископа Нярадi.

Преосв. Нярадi родився 15. вересня, 1874. Висвячений на Епископа 1914 року.

В часі повстання Карпатської України, Апостольська Столиця назначила Його першим Епископом Карпатської України.

Крижевецька Епархія в Югославії складалася з частини Українців, що прибули до Югославії ще за часів Марії Тереси, та поселилися на балканських рівнинах. Вони до сьогодні заховали свою прадідну мову. Мають свої школи й свою інтелігенцію. Їм ліпше жилося, ніж другій частині Українців, що в 1900 р. приїхали з Галичини і поселилися між горами північної Боснії й Слявонії — серед Хорватів, Сербів, Німців і Поляків. Мали свої часописи, а релігійне життя розвивали у них українські католицькі священики, що приїхали з Галичини.

У Епархії Преосв. Нярадi працюють СС. Василіянки і СС. Служебниці, як також ОО. Василіяни.

Епархія (тому кілька літ) числила 46,000 вірних, священиків 65, церков і каплиць 75. У духовній семинарії було понад 50 питомців. Було також много релігійних товариств і Брацтв. Це була людина великого досвіду і глибокої ерудиції. Преосв. Нярадi був дуже побожним і ревним Епископом, незвичайно милим і симпатичним. Часто приїздив до Галичини. Був в Америці на Евхаристійнім Конгресі в Шікаґо, 1926 р.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ПАПА ПЕРЕЇДЕ ДО ПОРТУГАЛІЇ

КОЛИ Б ІТАЛІЯ ПРИСТУПИЛА ДО ВІЙНИ

Швайцарська преса принесла вістку, що як би Італія приступила до війни, Папа Пій XII покине Італію й на час війни осяде в Португалії.

З Риму повідомляють, що Св. Отець докладає всіх зусиль аби охоронити Італію перед війною. В тій цілі Папа ввійшов у тісніший контакт з королівською родиною й цими днями прийме на авдієнції престолонаслідника Умберто з дружиною.

Минулої неділі Св. Отець промовив в одній з римських церков про добродійства миру й засилав молитви до Ісуса Христа, щоб дав усім народам світу "мир, який Твоє Серце дало Італії". Та особливо сильно підчеркнув Папа бажання миру підчас беатифікаційних торжеств св. Катерини з Сієни і св. Франца в Ассізі.

Тимчасом фашистівська преса веде нагальну кампанію проти Ватикану за його становище до мира.

ПРИЇЗД ПРЕОСВ. КИР ІВАНА БУЧКА ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

"Шлях" з 27. квітня подав: Їх Ексцеленція, Преосвященний Кир Іван Бучко, Епископ-помічник Митрополита Андрея у Львові, відвідавши Українців в Бразилії, Аргентині і Уруґваю, приїзджає кораблем на сам Великодній Понеділок рано до Ню Йорку, звідки сейчас прибуде до Филаделфії.

В четвер по великодних святах, 2. травня відбулися Конференції наших священиків: у Вінніпеґу (під проводом Їх Преосвященства); як також у Саскатуні, Йорктоні, Торонті. В Мондері, Алта., відбудеться така Конференція 9. травня.

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Катедратик:

Чипмен, Алта.	$50.00
Плейн Лейк, Алта.	6.15
Іннісфрі, Чесного Хреста	3.55
Іннісфрі Рожд. Б. М.	5.00
Парохія в Ст. Норберт, Ман.	$8.40

На Петрів Гріш —

Мондер	$21.00
Гиллярд	7.95
Борщів	4.05
Чипмен	10.80
Вотсок св. Николая	5.00
Пено	6.41
Київ, Алта.	8.20
Плейн Лейк	5.65

Всім жертводавцям складається щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

ОГРАБЛЮЮТЬ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

Кореспондент часопису "Ди Ню Йорк Таймс" подає з Риму, що Митрополитові Шептицькому (якого кореспондент називає "Митрополит України") забрала московська окупантська влада бібліотеку і його добра. Бібліотеку забрала філія московської "Безбожницької Ліґи". У тій самій новинці подано, що совєтський премієр Молотов налягає на німецький уряд, щоб не давав попертя православній церкві в Німеччині.

Вісти з Українських Земель

На нашій не своїй землі

(Докінчення).

Влада і школи.

Большевики тільки на початку дурили Українців, що будуть мати свою владу. Помалу вийшло так, що кого б і як би Українці не вибирали на "виборах" — то в якомусь комітеті чи раді — вони не численніші від Поляків або Жидів. Ще й до того перекручується так,, що виходить, що Поляк або Жид вибраний Українцями і значить заступає їх інтереси, а Українець має говорити в імені польських і жидівських "працюючих". Це дуже хитра-мудра політика. большевики кажуть, що національної різниці тепер нема. Всі мають спільний інтерес. І коли б якийсь Українець делеґат хотів провести якийсь внесок в обороні чисто українських інтересів — то "братні" делеґати загулюкають його як контр-революціонера", "сепаратиста", буржуазного націоналіста" і т п.

На урядників до установ влада теж волить приймати Поляків і Жидів, бо вони для неї менш небезпечні, як національно свідома українська інтеліґенція. Зверхниками призначені й вибрані (ая!) всюди переважно москалі-комуністи, що наїхали до західніх земель. українських.

Таблиці й написи в урядах і установах — вивішені в трьох мовах — московській, польській і українській. Часом доданий ще й жидівський напис. Подання найкраще подавати в московській мові, щоб мати надію на полагодження. На подання в польській мові, як урядник її знає, дивляться прихильно. На подання в українській мові дивляться підозріло і замість полагодження справи — можна попасти на допит: чи ти часом не "буржуазний націоналіст" або "сепаратист"?

У школах вводять всюди обовязкове навчання московської мови. Де тільки вдасться, відкривають школи чисто московські. Для цього вистачить, щоб кілька нових хрунів написали заяву, що вони в імени всього населення бажають, щоб їх діти вчилися "мовою братнього народу російського — мовою великого Сталіна".

Щоб Українець дістав посаду урядовця або вчителя — мусить кривити душу, відрікатися самостійництва і вихваляти "досягнення" московського комунізму. А ті "досягнення" на наших землях — це терор, страшна дорожнеча, брак усього найпотрібнішого і марево голоду на весну.

Земля.

Земля—це найболючіше питання нашого хліборобського населення на Західніх Землях. Большевицькими обіцянками поділити всю землю між працюючими селянами — захоплювалося зпочатку багато людей. На зїзді делеґатів у Львові — навіть ухвалили постанову про відібрання панських і церковних земель в "користь працюючих". Потім виявилося, що самі не знали, що ухвалили. Делеґати вже з ґазет довідалися, що вони ухвалили, що вся земля взагалі — належить "державі працюючих". Тобто, що і вся селянська земля, як і в цілому СССР — є державною власністю. Держава може робити з нею, що їй захочеться. А хочуть большевики небагато... Хочуть завести на західніх землях України "колективізацію". Таку саму, яку завели на Великій Україні, заморивши при тому голодом кілька міліонів селян.

І от наш хлібороб, який, поки ще земля була під снігом, тішився, що дістане шматок панської (щоб краще обдурити — окупанти по приході — почали її навіть роздавати дене-де) тепер зрозумів, що й свої бідні морґи треба буде передати до великого державного маєтку, а самому ставати в ньому наймитом.

Окупанти розпочали вже на Західніх Землях так звану "хлібозаготівлю" — примусове забирання від селян запасу збіжжя по державній ціні. На цьому тлі дійшло недавно до великого заворушення в околицях Чорткова. Підчас пацифікації було застрілено кілька сат селян.

Церква.

Побачивши велике привязання народу до Церкви й віри— московські большевики не відважилися відразу нищити релігію на Західніх Землях. Зрештою й на Великій Україні взялися вони до ґрунтовного нищення аж на девятому році окупації. У Львові тихцем оповідають, що Москалі, по приході, хотіли розстріляти Митрополита Шептицького. Але від цього їх стримали місцеві комуністи — Жиди й Поляки, які самі Митрополита ненавиділи, але боялися, що це викличе велике заворушення серед віруючих мас. Ото ж окупанти лиш ограбували митрополичу касу і приставили до хворого князя нашої Церкви варту з ГПУ. Щоб допекти чимось — вселили до митрополичої палати гурт Жидів — збігців з Польщі.

Священикам відібрано запомоги й доходи з церковної землі, але сам народ оточує їх матеріяльною опікою й не дає їм загинути. Багато священиків арештовано й вивезено, але більшість церков далі сповняє свою місію. Навіть вояки окупанської армії приходять крадьки на Служби Божі.

По селах розїзджаються комуністи — протирелігійні аґітатори, які закликають населення, щоб виганяло священиків і робило з церков "потрібні установи". Та наш народ всюди стає в обороні священиків і храмів Божих. Церкви завжди переповнені. Народ молиться й жертвує на релігійні цілі ще більше ніж до приходу большевиків. Лиш там, де стероризоване віруюче населення, не знайшло в собі сили, щоб опертися провокаціям місцевих большевиків — комуністів — зайшли випадки осквернення Божих домів. Так у Дрогобичі на домагання місцевих комуністів, переважно Жидів і Поляків—з греко-католицької Церкви зробили військову стайню. Таксамо в Новому Селі зробили з церкви кіно.

"Безбожники" з імени влади виступають на зібраннях, кричучи, що Бога нема, що релігія — це обман. Але наш народ свідомий і культурніший, ніж того хотіли б окупанти — вступає з ними в суперечки й закидає питаннями, на які пропаґандисти безбожництва не мають, що відповісти.

(У "Вістнику".)

Виселення лемків з рідної землі

Про переселення лемків з рідної землі в глибину Росії на основі порозуміння між Гітлером і Сталіном подаємо дальші інформації, що прийшли в листах з Лемківщини:

З Поворозника, повіт Новий Санч, виїхало 180 родин, з Милика 30 родин. З Лабови виїхало понад 100 людей. Багато виїхало з Лабовця і Угрина. Всі ці села в Новосандечині.

З Климківки, повіт Горлиці, виїхало 78 родин. З Устя Руського, повіт Горлиці, 42 родини.

З Чертежа, повіт Сянік, виїхало 36 родин.

"Не Сталіна хочемо, але Бога!"

Париське "Українське Слово" подає таке: "Флямандська ґазета 'Де Газет' видрукувала довше інтервю з бельгійськими оо. Редемптористами, що були свідками окупації Західньої України большевиками. Ван де Бош дає широкі вияснення, як заховувались Українці супроти Москалів. Він твердить, що підчас "виборчої" кампанії, Українці здирали портрети Сталіна й вписували такі написи: 'Не Сталіна хочемо, але Бога!' Ван де Бош заявив іще таке: Український нарід дуже націоналістичний, але й глибоко віруючий. Не зважаючи на те, він попадає в таке велике нещастя. Це нарід, якому варт помогти".

В Празі появився новий часопис

У Празі почав виходити орган української еміґрації в Протектораті під назвою "Українська Дійсність". Хоч літоґрафований, цей часопис містить цікавий матеріял.

Українське життя на теренах Лемківщини починає живо організуватися. У Криниці відкривається українська ґімназія. У Кракові роблять Українці заходи до заснування власного орґану.

У Кракові перебуває велика кількість української еміґрації з Великої України, письменник Ф. Дудко, полковник О. Доценко, ґенерал Омеляновичь-Павленко (мол.), мистець В. Дядинюк, посол С. Скрипник, і багато інших, а також збігці з Галичини. Справами збігців піклується Українських Комітет у Кракові, що має ряд філій на провінції.

З цього видно, що Українці на вигнанні не покидають народньої праці.

І на Дунаю тонуть кораблі

Два дунайські кораблі, що плили тією рікою з Румунії до Німеччини, потонули біля міста Братислави. Їх затоплення приписують акції саботажів. Один корабель віз 500 тон зерна, другий — каляфонію.

З Фінляндія в Західню Україну

З Черновець (Буковина під Румунією) подають:

Ті, що переходять із західньо-українських земель до Румунії, подають, що Галичина є тепер завалена советськими військами, рештками тих численних дивізій, що їх Москва висилала проти Фінів. Тепер, як кажуть, Совети оті розбиті частини не висилають до давніх місць, з боязні, щоб там не пізнали, які величезні втрати понесли Совети у війні з Фінляндією. Далі подають, що чим далі, тим тяжче видістатись із Західньої України, бо Совети стережуть границі дуже пильно, так, що тяжко перекрастись, а дозволів на виїзд не дають.

Европейці про Україну

Вже відомий українському громадянству французький ґенерал Кульман робить спробу у "Франс Мілітер" зібрати кілька поглядів діячів та преси Західньої Европи в українській справі. Він цитує насамперед поважний лондонський щоденник "Дейлі Стар" який пише наступне: "Англія починає здавати собі справу з того, що українське питання є найповажніше в Европі. Незалежна Україна матиме величезний вплив на орґанізацію світового миру, і її існування буде правдоподібно злучене тісно з життєвими інтересами Англії. Тому в Лондоні зорґанізувався спеціяльний комітет з визначніших осіб, який спиратиметься на наступні засади: Становище України заслуговує на якнайпильнішу увагу британського громадянства. Число українське населення заселює сумежні території (більші разом ніж Франція чи Англія), які сьогодні поділені між Советами, Польщею, Чехословаччиною та Румунією. До цього часу займалися (Англійці) дуже мало тим, щоб розвязати справедливо це українське питання, але коли не звертати на нього уваги далі, то це може зашкодити цілій Европі. Щодо Італії, пише далі ґен. Кульман, то вона стає на ту ж саму точку погляду, і це треба підкреслити, бо ж Україна є також середземноморським краєм. Ґенерал Умберто Адемольо доводить в "Ле Віє дель Мондо" існування дуже старої української нації та подає кілька мап, які зазначують зміни українських кордонів від X століття. В іншм часописі "Конструіре" з січня цього року, автор статті "Українська Актуальність" зазначує, що вільна Україна буде дуже культурною державою злученою з европейським світом, та що вона буде відогравати ролю міцного вартового на кордонах Азії. Тому, закінчує автор, треба подати їй допомогу проти большевизму так само, як Еспанії чи Фінляндії. Ту ж саму ноту подає "Корриере Діпломатіко", який вимагає, щоб усі частини України було злучено в одно національне ціле. Ґен. Кульман закінчує свій огляд наступним цитатом: Двіста років тому український Гетьман Орлик вислав до амбасадора Франції меморіял, в якім зазначив: "Славних традицій Карла XII вже не підтримується в Швеції і московський амбасадор поводиться в Штокгольмі і в цілій Швеції з нечуваним нахабством. Тепер робиться цілком ясним, що коли Московщину не буде ослаблено на півдні, то одного дня вона заволодіє цілою Фінляндією, а можливо, що й Поморям". Тепер ці слова набирають пророчого значіння. (Офінор).

Про большевицький терор у зах. Україні

З Риму подають, що на окупованих західньо-українських землях ГПУ заарештувала там низку артистів московської опери за те, що, побуваючи на гостинних виступах у Львові та стрінувшися з тамошнім суспільством, поставали контрреволюціонерами. Згадавши про арешти польських інтеліґентів, згаданий часопис подає таке: "В останніх тижнях заарештували і розстріляли численних письменників і політичних українських провідників. Дуже важним фактом, який не міг не викликати численних коментарів, є цілковита заборона всяких звязків між Советською Україною з центром у Києві й Українцями з бувшої Польщі з центром у Львові. Хоч одні і другі належать до одного народу й говорять одною й тою самою мовою, советська влада не дозволяє не звязки між цими двома населеннями, в побоюванні, що західні Українці, котрі є настроєні дуже сепаратистично, могли б іще більше розпалити цей невгасальний вогонь свободи, що охоплює всю Україну."

З українського церковного життя

(Вісти з Риму)

Рим. — Від ряду літ відбуваються в початкових місяцях року повчальні виклади найсвітліших римських духовних особистостей на теми Католицької Акції для молодого священичого дorосту з ріжних народів і країв у забудованнях григоріянського університету. Цього року відбувся той курс під покровительством самого префекта св. конґреґації студій і семинарів, кард. Піцарда, що й виголосив перший з черги виклад про завдання клиру в тому св. ділі. На сам Великдень дістав заряд нашого папського семинаря св. Йосафата відручне письмо самого Кардинала, в якому найдостойніший префект семинарійної конґреґації заявляє своє повне вдоволення з пильної участи наших питомців у згаданих викладах та вважає це знаком доброго апостольського наставлення наших юнаків. Бажаючи проводові колеґії та її вихованкам зі щирого серця гарного великодня, пересилає кардинал Впр. о. Ректорові відбитку своєї вступної конференції на доказ особистого поважання і по одному примірникові для колеґіяльної бібліотеки та для кожного учасника згадано го курсу на добрий спомин.

Вінніпеґ, Канада — За останне десятиліття число нашого священства в Канаді подвоїлося: з 46 зросло воно до 92 священиків: тобто 48 світських, 30 ОО. Василіян, 12 Редемптористів і 2 Облятів нашого обряду. В Вінніпеґу є аж сім наших церков, в Торонті створили при кінці минулого року вже третю зряду церкву. Бурса для виховання кандидатів священичого стану в Саскатуні має всі свої 25 місць заняті. Дяківська школа при василіянськім монастирі в Мондері вступила уже у другий рік існування. Для молоді зачав виходити з новим роком українсько - англійський Вістник в Вінніпеґу. Знову ж мондерські Василіяни видали перший календар Християнської Родини. Для повноти огляду слід замітити, що в часі Різдвяних свят пішла по наших католицьких і православних часописах кампанія за заведенням нового календаря в церковнім житті. Як виходить з дописів в Українських Вістях, деякі парохії у сто відсотках заявилися за новим стилем. Рухливе католицьке Братство Українців Канади було в осінні місяці минулого року свої провінціональні зїзди та на них складало свою чолобитню для ВПреосв. Митрополита Андрея і Преосв. Владик в Галицькій Україні під советською займанщиною. Ухвалили також закладати всюди жіночі та молодечі секції й відбути літом цього року зїзд української католицької молоді з цілої Канади. Започатковано теж заходи щодо радіопередачі наших богослужень і проповідей. Вкінці зусиллям представників Братства переводиться в діло задумане перед роком обєднання всіх Українців Канади під одним національним проводом. До того оснувався на початку цього року осібний Репрезентаційний Комітет, що мав згуртувати до праці в тому напрямі всі найповажніші церковні й політичні організації. Наразі ще до повного порозуміння між ними на тім полі не прийшло. З жалем мусимо ствердити, що зовсім вже лишається незрозуміле всім нашим кругам в Канаді зовсім шкідливе наставлення нашої тамошньої автокефалії до української католицької церкви за це, що нібито в Галичині мала видавати самих тільки "хрунів". Незнать яку долю призначило Провидіння нашому католицизмові під владою безбожного комунізму; але кожному незасліпленому сектантською виключністю зовсім ясне, що саме українська автокефалія не виправдала покладних на неї надій деякими частинами нашого громадянства в советській Україні й не виправдує їх, як бачимо й на канадійському ґрунті.

Південна Америка — Про високо розвинене релігійне життя наших поселенців у Бразилії свідчить часте принимання св. Тайн. Ось хочби в прудентопільській василіянській церкві було минулого року аж 50 тисячів св. Причастій. Те саме спостерігаємо на кольоніях: нпр. в Каркондес було їх аж 8 тисячів. В цій прудентопільській парохії було за один лиш рік 600 хрестів і 120 подруж. Гарно помальовано церкву в Ірасемі, а в Малеті саме кінчать будову нового великого храму. Ювенят ОО. Василіян у Прудентополі перенісся з початком бразилійського шкільного року до нового просторого будинку, що має примістити приготівний курс і пять ґімназійних кляс. Побіч СС. Служебниць працюють над вихованням наших найменших СС. Францішканки нашого обряду в Вера Круз, що й витали Преосв. Візитатора Ів. Бучка в жовтні минулого року гарним діточим концертом. Українці в Арґентині, Ураґваї й Параґваї постановили за прикладом своїх земляків у Бразилії перейти на новий стиль у церковному житті. Це сподіялось саме у днях побуту між нашим землятцвом тих країн Апостольського Візитатора Преосв. Іавана Бучка, що розумним порішенням календарного питання в Бразилії дуже прислужився такій розвязці цеї справи й прочих наших південно - американських осередках. Рішення скликаної в тій цілі наради всіх центральних організацій з Буенос Айрес з 27. січня однозгідно приймає переведену духовною владою переміну календаря і рівночасно висловлює побажання, щоби всі тамошні Українці приймили цю церковну реформу. Лише церковні провідники мають право, каже ця заява, давати в таких справах відповідні зарядження. Всі вірні мають обовязок приняти всі зарядження в повній покорі, памятаючи, що Церква завжди дбає лише про добро своїх вірних. В Апостоліс відкрили вже СС. Василіянки при своєму новому монастирі інтернат для дівчат, що ходять до міських шкіл з дооколичних кольоній.

Щойно тепер дійшло до нашого відома, що Преосв. Іван Бучко наприкінці своєї апостольської візитації між нашими вірними в Параґваї й Арґентині перед своїм відїздом з Буенос Айрес відвідав тамошнього параґвайського посла в справі невідрадного положення українських скитальців у Параґваї. Їх початкову непорадність використовували безсердечно тамошні Москалі, що завдяки закріпленому свойому становищу накидають нашим приходням аж подвійне заключування контрактів на поселення. Тим зобовязуються ці нещасливці віддавати до їх рук весь свій дорібок на довгі літа і стають немов їх невільниками, а дуже часто в розпуці кидають все і втікають у світ за очі, наражуючись навіть на смерть за нелегальну втечу через границю. Тимчасом параґвайський уряд про таке неправне поступовання з нашими поселенцями навіть не знає. Тому посол просив Апостольського Візитатора подати йому цю заяву на письмі, щоб домагатися від свойого уряду вкоротити таку самоволю.

Загреб — У хорватській часті крижевацької дієцезії. найзамітнішим і відрадним явищем є започаткування релігійно-культурної праці в новозаснованім монастирі СС. Василіянок в Сошіцях в Жумберку, якого торжественне посвячення відбулося в серпні м. р. На св. Миколи витали монахині Преосв. Діонізія Няряді гарним діточим концертом. Йде також пильна збіркова акція в цілій дієцезії для віднови постарілого будинку нашого греко-католицького семинаря в Загребі. В останніх тижнях виїхав на архівальні розшуки до Риму знаний вчений і публіцист о. Янко Шімрак. З народньо - церковного життя наших бачванських Українців слід відмітити видання прегарного календаря-альманаху Товариства Просвіти в Руськім Керестурі на цей рік. Не тільки його удатний уклад і розкішний вигляд, але й про любов до рідної книжки в бачванській Україні говорить повне вичерпання накладу продовж короткого часу. Сусідна Куцура обходить ц. р. 25-ліття релігійно-культурної діяльности тамошніх СС. Служебниць. Саме на днях повернулося сюди десять молодих сестер з кристинопільського новіціяту, а на саму сиропусну неділю 10-го березня посвятив там Преосв. Діонізій гарний осідок окремого новіціяту цього Згромадження в Югославії. З інших відрадних обявів тамошного нашого релігійного життя заслугує на увагу відкриття дівочого конвікту для учениць в Осієку під проводом Сестер Василіянок. І загалом в нищім шкільництві вдалося передусім заходами наших церковних чинників добитися югославянським Українцям поважних успіхів.

Нема свободи під диктатурою в Бразилії

В Бразилії панує строгий режім супроти чужинців, який ввела тамошня влада.

Чужинцям не вільно мати свої товариства, свої школи, не вільно навіть розмовляти своєю рідною мовою на вулиці та відправляти богослужения рідною мовою.

До тих чужинців, що їм тепер у Бразилії не вільно вживати рідної мови, а тільки мову портуґальську, належать і бразилійські Українці.

Такого "добра" діждалися заманені туди еміґранти, коли там встановлено диктатуру.

Москалі не думають спинити своїх експортів до Німеччини

Минулого тижня ми доносили про те, що Росія робить старання навязати з Великою Британією торговельні взаємовідносини. Британія приступила до переговорів, але зажадала, щоб Росія спинила до Німеччини експорт тих товарів, які Британія вважає за воєнну контрабанду, а головно ті товари, які Росія спроваджує з заграниці й перевозить до Німеччини.

Однак Іван Майскій, московський амбасадор до Лондону заявив мін. заграничних справ, вайкавнтові Галифаксові, що Росія готова переговорювати з Англією в справі торговельних стосунків, але на певних условинах. Він сказав, що Росія моглаб погодитися не перепродувати Німеччині ті товари, що їх купить від Британії. Однак що відноситься чисторосійських продуктів, Росія буде їх продавати Німеччині без огляду на те, чи Британія вважатиме їх за контрабанду, чи ні.

Подібні клопоти має Велика Британія в торговельних переговорах також з Італією.

Позвольте нам пояснити вам як ви можете **защадити один ковт фарби** — а також **час і гроші** на кожнім мальованню.

Все, що потребуєте зробити, то написати до нас а ми вишлемо вам **абсолютно даром** Дві Кольористі Книжечки, які вкажуть вам як защадити гроші вживаючи **Клінґ-Ковт** а також **Стівенсової 2-Ковтової Системи Мальовання.**

Пишіть нині (в рідній мові якщо бажаєте), до:

G. F. STEPHENS & Co LIMITED

(Dept. 6), Winnipeg, Man.

ІДУТЬ РОКИ

Ідуть роки, летять літа,
І думка в безберіжжя лине,
І пряжка срібно-золота
Снується, пнеться що хвилини.

Ідуть роки зза гір, зза рік,
Мережать зорями надії,
І дудонить життевий тік
Під скреґіт бурь і сніговії.

І йде борня за ясний день,
Гарчить буря у надрах моря,
І йдуть полки серед пісень
На бій з демоном зла і горя.

І йдуть полки, у полі гук,
І вся земля горить мов рана;
І щось нове встає із мук
І кличе сонцеві "Осанна!"

І дзвонить зброя золота,
І серце кров гарячу ронить,
І Юр святий на воротах
В сурму на перемогу дзвонить.

Василь Хмара.

Організують допомогу на західних землях

У місті Ярославі, що є тепер під німецькою окупацією, зорґанізовано Український Національний Комітет, що є під зверхнім протекторатом Кир Григорія Лакоти, що є ярославським епископом. Комітет організує допомогу тисячам українських утікачів зпід Советів, що знаходяться у дуже великій матеріяльній біді. Комітет звернувся за допомогою в одежі, черевиках і білизні до Комітету Українського Червоного Хреста в Женеві. У самому місті Ярославі українське життя ожило. Дня 10. березня відбулося там величаве Шевченківське Свято, якого програма була виконана майже вцілості силами української ґімназійної молоді. Свято закінчено відспіванням українського національного гимну "Ще не вмерла Україна".

Геройство норвежців

З Швеції доносять, що на північ від Осло три норвезькі шофери автобусів, примушені Німцями везти військо на фронт, перевернули навмисне свої автобуси в пропасть. Всі три шофери і біля 150 Німців згинули.

До Англії прибув німецький літак, якого викрали два норвезькі летуни, помітивши, що німецькі пілоти, приставши на березі фйорду, вийшли на беріг. Норвежці швидко замазали на літаку свастику і відлетіли до Англії.

Вісти про рідний край

Дуже тяжко дістати певні вісти з рідної землі, бо границя обведена кільчастим дротом і дуже пильно стережена, так що годі дістатися на другу сторону.

Були вістки, що перед виборами в Галичині, відносини покращали, але не на довго.

Большевики вивезли в глиб Росії масу польських кольоністів із Західньої України, але вивозять також і Українців. Військо почасти забрали; лад спочиває у руках ґепістів.

Війна коштує Анґлію денно понад 21 міліонів долярів

Згідно з урядовим буджетовим обчисленням, денні видатки на війну коштують Анґлію коло 7 міліонів фунтів стерлінґів. Нюйорська біржа нотує тепер фунт стерлінґів коло $3.52.

Новинки з Канади

СТРАЙК ҐАЗОЛІНОВИХ КОМПАНІЙ У БРИТІЙСЬКІЙ КОЛУМБІЇ

Правління Бритійської Колумбії покликало до життя від 1го серпня 1939 р. Контрольну Раду Вугільних і Нафтових Продуктів у Бр. Колумбії. Та рада знизила була ціну ґазоліни — 3 центи на ґальоні. Компанії, що доставляють ґазоліну до ґазолінових стацій у Бр. Колумбії, запротестували проти знижки й проти існування такої ради, уважаючи, що така рада не має права леґального існування.

Тоді справу передано до вирішення верховному судові Канади. Суд став на становищі, що провінція має право покликати таку раду до життя й рада та є леґальним тілом.

Після судового вироку рада поновила знижку розпорядок на знижку ґазоліни — три центи на ґальоні.

У відповідь а це всі девять ґазолінових компаній Бритійської Колумбії проголосили, що вони перестають доставляти ґазоліновим стаціям свій продукт. І так від 25-го квітня ґазолінові стації в цілій провінції не дістали ні одного ґальона ґазоліни. Які ще були запаси — випродано, а тепер не дістанете там ніде ані кварти того плину.

В виду такої ситуації премієр Патулло скликає парлямент на одноденну сесію на 8 травня, який певно ухвалить у злуці з цим відповідні закони.

В міжчасі премієр видав відозву до населення провінції, щоб воно виждало спокійно, аж доки цілої справи не полагодиться в задоволяючий спосіб.

"Я хочу," сказав премієр, "щоб народ точно зрозумів ситуацію. Боротьба ведеться за те,чи громадянство має право сказати своє слово в справі контролі цін за ґазоліну, чи не має того права. Компанії стали до боротьби з нами з наміром зломити таке право. Ми ж мусимо стати в обороні живлових інтересів народу".

Премієр далі сказав, що компанії, ставувши вперто на тім, що вони ціни на ґазоліні знизити не можуть, відмовилися від всяких переговорів з представниками уряду.

Ґазолінова ситуація в тій провінції гіршає з кожним В самій Вікторії, наприклад, уже 9,000 авт стоїть безчинно.

Бритійсько - колумбійські приватні доставці ґазоліни робили старання дістати ґазоліну в Калґарах — однак безуспішно. Виглядає, що й поза Бритійською Колумбією між великими ґазоліновими фірмами існує порозуміння.

З Оттави подають, що міністр праці, дост. Норман Меклярті, одержав від уряду Бр. Колумбії просьбу перевести доходження можливого комбайну (обєднання компаній) в ґазоліновім постачальнім бизнесі. Зразу виглядало, що домінія дасть поміч урядові Бр. Колумбії. Однак вісти з четверга кажуть, що домінія відмовилася вмішуватись у ту справу.

Банки не хотять дати Монтреалеві позичку

Подання о 2-міліонову позичку й аплікацію на відновлення 3-міліонової позички, які внесла міська рада Монтреалу, банки відкинули. Вони зажадали, щоб місто перше всього постаралося сплатити бонди на суму $6,659,000, яких речинець кінчиться 15-го травня й 1-го червня ц. р. Кілька місяців тому преса доносила, що фінансовий стан Монтреалу пожалування гідний.

ВІДВІДИНИ КАНАДІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА У ЗЛУЧ. ДЕЖАВАХ

Канадійський премієр Мекензі Кінґ приїхав був до Злучених Держав Америки на вакації й удався до Ворм Спрінґс щоб там відвідати президента Розвелта. Президент мав з ним одногодинну розмову. Водночас з боку президента видано пересторогу газетярським репортерам, щоб вони не добивались побачення з канадійським премієром і не ставили йому ніяких питань, бо його візита до Америки є вцілости приватна. Також видано зазив до ґазетярів, щоб вони самі не спекулювали відносно цілй, з якою приїхав сюди Мекензі Кінґ.

Вислід нарад Мекензі Кінґа з Розвелтом і державним секретарем Голом тримають у тайні. В пятницю, 5. квітня, премієр Кінґ був уже в Оттаві.

В південній Алберті почали вже сіяти

З Летбридж доносять, що на цьому тижні почали в багатьох околицях південної Алберти орати й сіяти, покищо на вищих ґрунтах. Там випогодилося, а дотого повіяв сухий і теплий шінук, який скоро висушує землю.

В середущій і північній Алберті також уже почали веснувати, але також лиш на вищих ґрунтах, бо низи або залляті ще водою або занадто мокрі.

В онтеріо горять ліси

Заледви настала весна, як онтерійські ліси знов починають горіти. Тепер є там щонайменше шість більших вогнів, які пожарні бригади стараються погасити. Один вогонь горить поблизу Інтернешенел Нікел Ко., пів милі від Оарсон, другий над озером Іґл в в повіті Вікторія, третій на північ від Орісся, четвертий на півострові озера Ірі (на Лонґ Пойнт), напроти Порт Рован.

Дикі качки в Західній Канаді сильно розмножились

Заряд Товариства "Дак Анлимитед" випустив на днях звіт, у якім каже, що за останні два роки диких качок у Західній Канаді збільшилося о 6,000,000 штук. Звіт того товариства твердить, що кошти вирощення диких качок виносять 3¼ до 3½ цента за штуку. Розмноження диких качок у степовій Канаді піднеслося від 1935 року на 47 процент, і їх нараховують 19 міліонів штук.

Каже, що виділив вітамін проти сивіння волосся

Едвард Нілсон, що скінчив студії технічних наук в Албертійськім Університеті а тепер студією в Університеті Висконсин у Злучених Державах і працює в ляборaторії під керівництвом д-ра Елвеґема, написав на днях тезу, в якій відкриває, що йому вдалося виділити новий вітамін, "вітамін проти сивіння". Той вітамін він витягнув з речовин печінки. Свій винахід Нілсон випрактиковує тепер на щурах і надіється що йому вдасться примінити його лікування сивіючого волосся.

Покищо вчені задивляються на той винахід молодого вченого в деяким скептицизмом.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ

ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ

Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила

На відворотній стороні наліпки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.

H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ФАРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Домініяльне статистичне бюро оголосило минулого тижня свій звіт про впливи війни на канадійське фармерство. В загальних нарисах фармерська індустрія збуває цього року більше своїх продуктів, як минулими роками, хоч трудно все те приписати якраз війні.

За сім місяців, до 31-го березня цього року експортовано фармерських продуктів на суму $257,200,000, тоді як за той же час минулого року тих продуктів було вививвезено за $202,000,000. Експорт дуже збільшився на пшеницю й муку, а з мясив — на бекони й шинки.

Сильно потерпів експорт таких продуктів, як: дріб, тютюн, свіжі яблука і ячмінь.

Вкупі з тим піднялися ціни на ріжні продукти — в Канаді. І так порівнюючи минулорічні ціни з цінами цього року, то наприкінці березня ціни на споживчі товари піднеслися загально на 9 процент. На поодинокі ж продукти ціни були вищі за минулорічні у відсотках так: Сир 20 проц., масло 26 проц., пшениця 45 проц., овес 39 проц., ячмінь 36 проц. Воловина цього року також платиться по вищій ціні, але бекони трішки потаніли.

МАШИНИ ПРИЧИНОЮ БЕЗРОБІТТЯ НА ФАРМАХ

Департамент хліборобства Злучених Держав ствердив на основі довгих і основних дослідів, що хліборобські машини відібрали працю міліонам фармерських робітників. Трицять два міліони людей, що живуть на фармах, можуть тепер заосмотрити в харчі 50 до 70 відсотків більше міщан і робітників, ніж трицять років тому. При цьому між фермерами тепер куди більше невикористаних робочих сил, ніж це було в давнину. Їх працю виконують трактори і жниварки та молотілки.

Дальше розслід показав що на невеликих фармах управа і збір при помочі тракторів і жниварок є більше коштовний, як на великих, або як уживання коней і людської праці на тих же малих фармах. На протязі останніх 20 літ трактори зайняли місце коней і мулів, так що в Америці є їх тепер тільки 15 міліонів. В 1920 році в Америці було 25 міліонів коней і мулів.

КАНАДІЙСЬКИЙ БИЗНЕС РОСТЕ

Завдяки збільшеним запотребуванням у Великій Британії, канадійський експорт зріс цього року дуже поважно й є вигляди на дальший його розріст. Так лиш у перших двох місяцях цього року той експорт переріс імпорт на $21-,022,210. Точні числа експорту й імпорту за січень і лютий такі: експорт $163,167,908, імпорт — $142,145,699.

ПОМЕР 105-ЛІТНІЙ КАНАДІЄЦЬ

В Ленґмід, 40 миль на північний схід від Норт Бетлфорду помер 105-літній Томас Свейн, найстарший чоловік у західній Канаді. Ще живе пятеро його дітей, з яких наймолодша дочка має 71 років а найстарший син 81 років.

ЗНОВУ НАКОПИЧУЮТЬСЯ ЗАПАСИ ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ

Федеральний міністр рільництва Гардинер журиться накопичуванням несгроданих фармерських продуктів у Західній Канаді. Подають, що бейконовий борд має в холодільнях 30,000,000 фунтів бейконів більше понад запотребування населення. Запаси масла виносить 10,000,000 фунтів понад нормальне запотребування.

Тому, що з Англії йдуть щораз більші зомовлення на канадійський сир, молочарні будуть тепер переробльовати молоко на сир замість на масло.

Обчислено, що Канада має 4,000,000 дійних коров.

Робітники паперової індустрії в Форт Виллямі й Порт Артурі рішили вийти на страйк, якщо компанії відмовляться підвищити заробітню платню.

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Під заголовком: "Ґардинер домагається зміни", саскатунський Стар-Фінікс подає слідуючу новинку, якою повинно зацікавитися західне фармерство. Ця новинка подає ось таке:

"Дост. Я. Г. Ґардинер, федеральний міністр рільництва у вівторок (23 квітня) заявив у Ріджайні, що він дав від себе міністрові торговлі рекомендації на поправки (амендментс) до так званого "Кенада Гвіт Борд" Акту, на основі яких стала б можливою доплата за пшеницю доставлену до Гвіт Борду.

На основі таких додатків до акту за доставлену пшеницю доплачувалося б тоді, коли з продажі пшениці Бордом призбиралося б настільки готівки, що уможливило б доплату понад початкову ціну 70 центів при доставі пшениці.

Міністр Ґардинер пояснив, що як би навіть такі додатки до акту були тепер всилі, то доплата в теперішній час не була б можлива тому, що ще досі не продано стільки торічної пшениці, щоб з нагромаджених фондів зробити доплату.

Далі, він пояснив факт, що нормально Борд продає велику кількість пшениці в липні й серпні, отже, як тільки продаж пшениці цього року буде далі йти нормальним кроком, то правдоподібно це уможливить доплату десь перед жнивами. Така доплата стала б фармерам у пригоді й помогла б їм у фінансуванні збору цьогорічного врожаю.

Теперішнє законодавство предвиджує початкову ціну 70 центів і кінцеву доплату на т. зв. "Партісіпейшен сетрифікейтс" аж тоді, коли вже борд продасть усю пшеницю. Під такою системою воно є можливе, що часом уся пшениця може бути непродана навіть два роки, отже в такому случаю кінцева доплата буде здержана і в міжчасі фармері не можуть нічого дістати на рахунок своїх цертифікатів.

Міністр Гардинер також піддав суґґестію на таку зміну, яка уможливила б продаж таких цертифікатів і в цей спосіб дала б фармерам змогу створити кредитовий засів для фармерських цілей. Так як справа мається тепер, то цертифікатів не можна продавати. Закон зробив їх продаж неможливою на домагання деяких фармерських орґанізацій, які бажали забезпечити інтереси фармерів перед стратою через перепродування цих цертифікатів."

Подана новинка предвиджує дві можливі важні зміни для фармерів. Перше, вона предвиджує тимчасову доплату за доставлену пшеницю скоро гільки Гвіт Борд продасть на стільки пшениці, що з призбираних грошей, а не з державної каси, зможе зробити хоч би малу доплату в такий час, коли фармерам треба грошей, як наприклад, перед сійбою або жнивами і таких доплат може бути навіть більше як одна, а кінцева доплата прийде аж тоді, коли буде продана вся пшениця даного збіжевого року. Друге, ця новинка предвиджує таку зміну в акті, яка дозволяла б фармерам платити за свої потреби цертифікатами в той час, коли коло фармерів прикро за гроші. Розуміється, що така зміна в акті повинна нести виразне застереження, що дальші доплати на рахунок таких цертифікатів мусять бути плачені фармерові, власникові цертифікатів, бо інакше така продаж вдійсності є спекуляцією та визиском.

Подав **О. Жеребко.**

Пшениці засіють більше цього року

Докладні інформації, які зібрав хліборобський департамент Сіпіяра вказують, що цього року буде засіяно пшеницею значно більші простори землі ніж у минулому році. Відповідно до обчислень голови департаменту Т. С. Ачесона, у всіх трьох провінціях заходу буде під управою 26,-556,328 акрів, около міліон більше як у 1939 році.

Щоденні потяги Сіенарської лінії тягнені Дізловими інджаями, почали від 1-го травня курсувати між Едмонтоном і Атабаскою в Алберті.

Міна висадила в повітря японський потяг на шляху Пейпінг-Ганков. 300 Японців були вбиті й поранені. Міну підложили хінські партизани.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ОСТОРОГА ДЛЯ ФАРМЕРІВ ПЕРЕД СПЕКУЛЯТИВНИМИ МІРКУВАННЯМИ

Рада Хліборобського Постачання видала заяву дня 17. квітня, в якій остерігає фармерів та фармерських провідників, проти занадто буквального розуміння тих новинок, які подаються в пресі з приводу відрізання данського ринку від Британії.

Данія дійсно була дуже важливим джерелом для Британії, звідки привозили бейкон, яйця та молочні продукти. Це видко з тих чисел, які опублікувало Домініяльне Статистичне Бюро, 11. квітня ц. р., та які широко були передруковані в ріжних часописах. Ті числа показують, що Данія постачила Британії року 1938 — 380 міліонів фунтів бейкону, 265 міліонів фунтів масла й 95 міліонів тузинів яєць. Данські числа з року 1939, вказують на малі зміни, бо вивіз продуктів до Британії виглядали так: бейкону експортовано — 400 міліонів фунтів, масла — 226 міліонів фунтів і 97 міліонів тузинів яєць. Так само данська статистика за період двох місяців біжучого року, вказує що й у цім часі не було помітно ніяких поважніших змін.

Наведені вище числа подають нам цікаві вказівки. З погляду Британії, данський привіз означає для неї 49% всего бейкону що вона купувала, 25% всего довозу масла й майже 50% привозних яєць. З погляду данського, ці числа виглядають ще більш знаменними, бо для цего краю, ті продукти що купувала Британія, виносили 60% всего що Данія вивозила на чужий ринок.

Другим важливим питанням в цій сиуації є е, що Данія відрізана від бритійського ринку не тільки на час війни, але й в періоді повоєннім вона не зможе скоро наладнати своєї продукції, бо всі корми для домашніх тварин там були привожувані з чужих ринків. Цей край належав до морських держав і вів широку торговлю й завдяки цій торговлі було можливим утримувати високу хліборобську продукцію. Не дивлячись на великі змагання данського правительства побільшити домашню продукцію кормів, це побільшення не було вищим від 20 до 25%. Тепер, коли Данія знайшлась під "опікою" Німеччини, вона рівночасно стала під бльокадою й довіз кормів на кораблях перервано. Така ситуація може змусити Данців продати частину своєї худоби на мясо, певно Німцям, та таке поступовання є рівновартним "забиттю ґуски що несе золоті яйця".

Яке значення має для канадійського фармера, відрізання від Британії данського довозу продуктів? В цій справі можна сказати ось що: Згідно офіційному повідомленню, яке дістала недавно Бейконова Рада, Британія має в себе велнкі запаси бейкону, побіч того що домашня й ірляндська продукція стало зростають. Британія також має запаси масла. Хоч втрата данських продуктів і є важливою, всеж це можна надолужити зменшенням пайки що дають на картки, які лиш недавно було побільшено. Маючи на увазі, що бритійське правительство буде витрачати готівку в першу черґу на ті потреби, які вважаються найголовнішими у веденні війни, немає сумніву, що все буде зроблено, щоб вдоволитись вже готовими за пасами, а пошукування за новими джерелами поживи буде відложено на пізніший час.

Наколи Британія колись зачне шукати за бейконом, яйцями та маслом, які вона раніш діставала з Данії, вона певно звернеться за цим до північно - американського континенту. Злучені Держави мають надвишку багатьох продуктів, й ціни там порівнюючи низькі. Та маючи на увазі труднощі з обміном грошей, а також і те, що готівка, яку бритійське правительство має, може бути вжито на купівлю чисто военних знарядів, Британія можливо що звернеться до Канади за бейконом та іншими продуктами, але тоді як для цего прийде час.

При цій нагоді також треба сказати й те, що наколи Британія й звернеться до Канади з вимогою побільшити постачання продуктами, немає ніяких підстав сподіватися великого зросту цін. Від самого початку війни, бритійською політикою було намагання стримати зріст цін на ті продукти, які є потрібними для военних завдань; і, знаючи ті величезні тягарі, які несе бритійська скарбниця, можна твердити що Британія буде додтримуватися такої політики й надалі.

І. Денис.

ПРО САДІВНИЦТВО В КАНАДІ

Подаю опис деяких моїх сливок, виплеканих з насіння другої ґенерації уліпшених через схрещування чи гибридизовання. Ось вони:

Сіянки сливки Мамут: Дерево 10 процент витривале, овоч округлий, малий, 1¼ на 1¼ цаля; кольор рожевий, шкіра тонка, покрита синявим пилком; мякуш жовтий, солодкий. Достигає найвчасніше за всі другі. Родить надзвичайно рясно. Названо її рожевка.

"Галунка". Сіянка сливки Ванета. Дерево дістало сонішне попечення. Овоч дуже гарний, рожево-червоний; величина — 1½ на 1¾ цаля; форма овальна; мякуш жовтий, грубий, шкірка квасна й дещо тверда, але в повилах розварюється. Добра на всякі ужитки.

Сіянка сливки Пембіни. (Е.) Дерево 100% витривале. Овоч круглий, ясно-червоний, мякуш жовтий, солодкий. Овоч не псується скоро; величина овочу 1 5/8 до 1 5/8 цаля. Достигає на початку вересня.

Сіянка сливки Памбіни. (А.) Дерево 100% витривале. Овоч солодкий як Памбіна, величини 1¾ на 1¾ цаля; кольор Пембіни, шкіра тонка. Достигає коло 30 серпня.

Сіянка сливки Ейкін. Дерева 100% витривале; почало родити на третім році; овоч як Ейкін, дещо менший, добрий.

Сіянка сливки Асинибойн. Дерево 100% витривале. Овоч круглий, дзюбатий кінець; кольор темно-червоний, мякуш темно-жовтий, тугий, солодкий і запашний. Величина 1½ на 1¾ цаля.

Сіянка сливки Асинибойн. Дерево витривале. Овоч жовтий з червоним румянцем; мякуш тугий, добрий; величина 1¼ на 1¼ цаля.

Сіянка Асинибойн. Дерево витривале. Овоч подібний до свого предка, але тугіший мякуш і приплескуватої форми та трохи менший.

Сіянка Асинибойн. Дерево витривале. Подібне до повищого, але вчасніше дозріває.

Сіянка Американки (Прунс Американа). Дерева 100% витривале. Овоч подібний до сливок Мамут, але більший і смачніший; достигає в другій половині вересня. Кольор темно-червоний; мякуш грубий, форма овальна.

Ще є кілька родючих сливок з насіння сливки Олсон. Кожне дерево відріжняється овочем як і всі другі, щодо кольору, форми, величини, смаку і дозрівання.

Зі всіх цих описів читачі будуть знати чого можна сподіватися з кісточок вже відомих сортів сливок, або з деревець сіянок. Під словом "відомих" тут розуміється ті сорти, що вже мають свої назви. Назви дістають лишень ліпші сорти. Гідним уваги є той факт, що з ліпших сортів виходять і ліпші сіянки. Сіянки з гірших сортів найліпше вживати тільки на підщепи для ліпших сортів. З насіння гибридів, як приміром Опата, що походить із двох родів дуже від себе відріжнених, сіянки дають дуже ріжномавітне покоління, так що не знаю чи який інший сорт може дати таку ріжноманітність при плеканні з насіння. На жаль, тільки малий процент з них дає несогірший овоч.

Про ягідні кущі та суниці.

Тепер дещо про порічки, аґрест, малини та суниці. Цілком певно, ті люди, що любуються садівництвом, не обійдуться без таких овочів. Порічки маємо чорні, червоні й білі. З чорних найбільший овоч дають Боскуп Джаєнт. Цей один сорт вистарчить для тих, що не мають змоги практикувати з другими сортами, тим більше що всі вони дуже подібні до себе як смаком так і запахом. Це є буйнорослий кущ, що походить з Голяндії. Овоч досконалий на повила, джелі і роблення вина, та є знаменитим ліком на простудження. Його легко розмножувати живцями (прутиками), порізаними на шість цалеві кавалки. Дорослий кущ видає 12—16 кварт порічок, а на зібрання одної кварти потрібно біля одинацять мінут часу. На зими цей сорт витривалий.

Червоні порічки також дуже витривалі на зими й дуже родючі. В мене є кущі сорту Ред Ґрейп, що мають вже по пятнадцять літ і добре родять кожного року. Овоч надається на ті самі вживання що й чорні порічки, опріч того що не вживається як медицина. (Примітка редакції: немає ліпших вареників як з ягід червоних порічок; дорівнятися їм можуть хіба вареники з вишень). Розмножуються з прутиків або через пригортання галузок землею. Видаток як чорних порічок.

Білі порічки сорту Ґвайт Ґрейп, також дуже витривалі на зими й добре родять многі літа, так як і Ред Ґрейп. Овоч солодший від червоних, трохи більший і надається на такі самі вжитки як червоні. Розмножується в той самий спосіб. Видаток як чорних або червоних, а збирання овочу бере коло 13—15 мінут на одну кварту.

Аґрест є дуже пожиточний і надається на всякі вироби, як презерви, повила, джелі і т. д. Так само добрий на вжиток у свіжім стані. Аґресту є багато сортів а нові все приходять. Та не багато з ліпших сортів витривалі на наші зими. Майже всі вони менше більше колючі. З сортів що витримують наші зими, найбільший овоч дає Стонвал. Величиною овочів далеко перевисшає такі як Пиксвел, Абонданс або Давнінґ. П. Гаттон, управитель Експериментальної Фарми в Ростерн, Саск., відвідуючи мій сад минувшого літа, так собі сподобав цей сорт, що просив мене щоб я прислав йому кущик, що я й зробив минувшої осени. Цей сорт ще не розповсюджений, певно з причини що не був випробуваний у зимнім північним кліматі. Овоч зелений, подовгастий, з тонкою шкірою, приємно-винний на смак і дуже родючий.

Аґрест Карі своїм овочем подібний до Пиксвел, має довгі хвостики і червоний кольор як достигне. Також родючий і солодкий. Суворої зими потребує захисту.

Сорт Гафтон є одним з найстарших, витривалих та добре знаних. В зимі не потребує жадного захисту. Родить щороку. Овоч червоний як достигне, середньої величини, дуже видатний. Збирання бере 13—15 мінут часу на кварту. Зірваний як ще не достиг, залятий зимною криничною водою в запечатаних слоїках (без цукру), буде стояти в темнім холоднім місці цілий рік або й довше.

Найвитриваліші малини на наші зими це сорт Оґта. Цей сорт виплекав проф. Ґансен схрещуванням ліпших малин з дикими. На зиму не потребує

(Докінчення на стор. 8.)

ЗБІЛЬШЕННЯ ПТАХІВ НА ФАРМАХ

Домініяльне Статистичне Бюро подає до відома, що на 1. грудня, 1939 року, в Канаді було 43,526,600 курей, цебто шість процент більше чим року 1935. Індиків на цей самий час було зареґістровано 2,-641,800, а це збільшення проти року 1938 о 18 процент. Дуже збільшилося число птахів на фармах у Квебеку, Манітобі, Саскачевані й Алберті.

ЧИСЛО ОВЕЦЬ ЗМЕНШУЄТЬСЯ

У грудні минулого року було в Канаді лишень 2,653,000 голів овець, що є найменшим числом від року 1931, за винятком рр. 1935-36. Збільшення минулого року було помітно тільки в двох провінціях — Саскачевані та Алберті.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиноквй український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, 7. травня, 1940.

Преосвященний Діонізій Нярадій

Прийшла сумна вістка з Риму про смерть Преосв. Діонізія Нярадія, крижевацького Епископа і б. Апостольського Адміністратора Карпатської України.

В особі Преосв. Нярадія, світлого Епископа і великого Українця патріота потерпіла наша Церква і український нарід невіджаловану втрату. Ця втрата тим болючіша, що наші Епископи в Европі враз з ВПреосвященним Митрополитом караються в тяжкій московсько-большевицькій неволі. Преосвященний Нярадій був одиноким Епископом нашої Церкви в Европі, який міг свобідно комунікуватися з Апостольською Столицею і достойно репрезентувати нашу Церкву перед ширшим европейським світом.

Преосв. Діонізій уродився в 1878 році в Бачці у рідні українських емігрантів. Гімназію скінчив у Загребі, богословські студії відбув у Львові та в Римі, де став доктором богословії. Був ректором греко-католицької малої семинарії в Загребі та коадютором тамошнього Епископа. В роках 1919-1925 був Апостольським Адміністратором Пряшівської Епархії, де здобув собі загальну любов і пошану закарпатських Українців. Відтак став Епископом у Крижевцях для греко-католицьких Українців у Югославії. На цьому становищі розвинув велику діяльність і причинився багато до релігійного та національного відродження бачванських Українців. Його заходами були побудовані численні церкви, повстали народні інституції, друкарня, Він основав українські часописи — "Руски Новини" в бачванськім говорі і "Рідне Слово" в українській літературній мові. До своєї епархії спровадив з Галичини Сестер Служебниць, Сестер Василіянок і ОО. Василіян.

Коли в 1938 році заіснувала автономна Карпатська Україна, Св. Отець у своїй любові до українського народу іменував Преосв. Діонізія Нярадія Апостольським Адміністратором — Владикою Карпатської України, в осени 1938 року на місце мадярона епископа Стойки.

Карпатські Українці прийняли іменування Преосвященного Діонізія з великим удоволенням і вдячністю для Апостольської Столиці. Дальші події показали, що Св. Отець не міг зробити кращого вибору, бо Преосв. Діонізій не лиш добре знав тамошні церковні відносини, але гарячо любив свій нарід і з посвятою та великою енергією взявся за організацію церковно-релігійного життя в Йому повіреній дієцезії.

Радісно привітало Закарпаття Преосв. Епископа Нярадія. З нагоди першої Служби Божої, яку відправив Преосв. Діонізій в Карпатській Україні, писав Д. Митрович у "Новій Свободі": "Нарід зрадів, що йому Небо зіслало Архиєрея, що правив Святу Літургію за самостійну Карпатську Україну, за її нарід, за владу й за її добро — щоб усі були за одно." Інсталяція відбулася в неділю, 4. грудня 1938 і мала незвичайно торжественний характер.

Обнявши дієцезію, Преосвященний Діонізій Нярадій розвинув живу архипастирську діяльність. Відбулися зїзди деканів у Хусті, Михайлівцях і Сваляві. Преосв. Діонізій постійно відбуває поїздки по цілій території Карпатської України, переводить візитації, проповідує до народу, заводить відповідні реформи. Під його впливом Карпатська Україна переживає не тільки національне, але й релігійне відродження.

Коли Мадяри впали на Карпатську Україну, Владика Нярадій, як добрий Пастир, заявив, що останеться далі на становищі найвищого душпастиря Карпатської України, щоб нести населенню духовну потіху в часі національної трагедії. Але не судилося. Мадяри інтернували Преосв. Нярадія в Хусті, заборонили якийнебудь звязок з вірними, ба навіть з найближчими співробітниками. Йому навіть не позволили відправити Службу Божу. Опісля під поліційною екортою відставили до Будапешту, ніби на розмову з міністром освіти. Але ніякої розмови не було. Щойно коли Преосвященний Нярадій удався до Апостольського Нунція, де був дуже прихильно прийнятий, мадярський міністр освіти попросив до себе Преосв. Діонізія і змивав із себе всяку вину з приводу всього, що сталося, особливо нарушення епикопської чести і гідности Апостольського Делегата. З Будапешту вибрався Преосв. Діонізій Нярадій до Крижевців, звідки поїхав до Риму, де Св. Отцеві здав звіт зі своєї діяльности, як Апостольського делеґата в Карпатській Україні.

З того часу Преосв. Нярадій остався у своїй крижавецькій Дієцезії, посвятивши всі свої сили для українського народу в Югославії.

Кілька думок під День Матері

Ми знов наблизилися до другої неділі місяця мая — Дня Матері. І я і Ви — збираємося відсвяткувати той недільний день пошануванням наших матерей. І то незалежно від того, чи Ваша мати живе а моя померла, чи противно, — всі ми збираємося провести той день особливим пошануванням найлюбішої в світі людини — матері нашої.

І, як Ваша мати близько Вас, Ви, можливо, обдаруєте її квітами або іншими більшими чи меншими подарунками; а як вона від Вас далеко, то може Ви досягнете її листом, чи телефоном, чи телеґрамою; як же вона дуже від Вас далеко й годі Вам буле її досягнути — Ви згадаєте її в той недільний день коханими думками, й від того стане Вам легко на душі, так легко, як від щиросердечної молитви.

Бо хто ж у Вас дорожчий над Вашу маму?

* *

Які щасливі ті люди, що, серед інших культурних здобутків, створили культ пошанування матері окремим днем у році! Які щасливі ті матері, що можуть у той день сказати дітям своїм: "Дякую за память! І дякую за те, що ви справді оцінили мою любов до вас, якій границь немає!..."

* *

Так! Кожний дім, чи буде то великопанська палата, чи бідна хатина незаможних зарібників, — якщо лиш у тому домі панує Божа благодать — справлятиме матірнє свято, День Матері.

* *

Але не всюди відбудеться те свято. Воно відбудеться лиш там, де — як сказано — панує Божа благодать; де люди живуть у Божих заповітах; де повинуються Божим порядкам. Бо є тепер цілі країни, в яких розпорядком державним викинено з дому Бога і Його відвічний закон, де з дому зроблено моральну й родинну пустиню. В тих країнах і серед тих людей Матірнього Дня не буде, бо й бути не може. Там не поклоняться діти своїм матерям, не підуть до церкви помолитися за їх щасливе здоровля або за вічний упокій. Бо там зроблено з дому пустиню.

Цього року в Галичині, наприклад, лиш спомин буде, що там бувало сини і доньки вшановували Матірній День у другу неділю місяця мая... Лиш спогад буде.

* *

При цьому насувається трівожна думка:

Що нам робити, щоб ми не розгубили тих культурних і родинних цінностей, які творили й плекати людські покоління з роду в рід цілі тисячеліття? Що нам робити, щоб наші доми не стали пустинями, але щоб задержали родинну святість, щоб були повні родинної теплоти, щоб залишились найвищими Божими установами — освячені Богом на Його славу й добро людського роду?

Над цим родичам, а в першій мірі матерям треба дуже вважно призадуматись.

* *

Матері! Ви любите своїх дітей так, як ніщо у світі. Ніяка любов у світі (крім хіба Божої) не заступить любови Вашої. І тому власне, що Ви любите своїх дітей, зробіть усе, що в Ваших силах, щоб Ваші діти були в світі щасливі. А будуть вони щасливі лиш тоді, коли Ви вростите в них засади Божих законів: чесноти, справедливости, доброти, людської гідности, характерности, посвяти й любови — до Церкви, до дому, до батьків-матерей, до своїх братів і сестер, до близьких своїх, до свого народу й батьківщини, до своєї рідної з такими трудами осягненої культури, і до всього, що дороге людській душі й високим ідеалам культурного людства.

Та й ще вростіть у дітях Ваших особливу любов до рідного слова й до всього, що звязане з буттям українського народу — не лиш з уваги на те, що це Ваш народній обовязок, але ще більше тому, що край батьків Ваших переходить тепер найбільше лихоліття за всі часи своєї історії. Тому особливо тепер потребує край батьків Ваших помочі кожніського члена українського народу. Отже він потребує й Вас і дітей ваших, щоб вони тут, на вільній землі, зберегли хоч частину того, що тепер розгромлює ворог українського народу.

* *

На таких засадах виховані діти Ваші станють для Вас потіхою, для Бога радістю, для свого народу великою цінністю, для культурних ідеалів коштовним скарбом. І перестанете Ви боятися, що й Ваших дітей може захопити той самий ворог що захопив уже цілу Україну; що й Ваші доми той самий ворог може знівечити й повернути в пустиню. Бо він там тоді не зайде! Ані не зайде подібний йому ворог! А доми Ваші й доми дітей Ваших і Ваших внуків та й далеких поколінь перетривають усі хуртовини суспільних і політичних потрясень, і залишуться такими, якими вони повинні бути: домами-храмами.

А з домів-храмів ніколи не вийдуть діти-супостати!

* *

Діти! Склоніться перед матерями Вашими в день недільний — 12-го мая!

Матері! Нехай подібні міркування прийдуть Вам на гадку в день Вашого свята!

Віктор Купченко.

Др. Осип Назарук

"Краківські Вісті", а за ними й американська "Свобода" подають, що дня 31-го березня, 1940, помер у Кракові д-р Осип Назарук, у 57-му році життя.

Так ненадійно зійшов із цього світа один із найздібніших — без сумніву найбільш відомий українських публіцист і журналіст.

Життя д-ра Осипа Назарука — це історія людини праці й невпинної боротьби. А коли так, коли Покійний віддав українській нації щонайменше 37 років тяжкої і невдячної праці, то тепер, над його свіжою могилою, згадаймо побіжно про його заслуги.

Уродився д-р Осип Назарук в місті Бучачі, в 1883 році. Середню школу скінчив у Львові, а правничі студії в віденському університеті.

По укінченні студій працював як правник на провінції аж до великої війни.

Замолоду д-р Назарук був діяльним членом радикальної партії, а опісля й редактором радикального часопису "Громадський Голос".

В часі світової війни пристає він до Українських Січових Стрільців, організує й веде "Пресову Кватиру УСС і є воєнним дописувачем Української Боєвої Управи. Свої спомини з життя в таборах Українських Січових Стрільців описав д-р Назарук у книжці п. з. "Над Золотою Липою"', що появилась другим накладом у 1917 році.

Опісля працює д-р Назарук в "Союзі Визволення України", де разом з визначними українськими діячами веде освітну й організаційну працю серед українських полонених жовнірів та пропаґанду за створення української держави серед чужих народів.

В листопаді, 1918 р., коли Галицька Україна проголосила свою незалежність, Др-а Назарука назначують делеґатом Української Національної Ради і він, разом з іншими членами Ради, приїзжає 6. листопада, 1918, до Киева, щоб там просити в Гетьмана Павла Скоропадського допомоги проти Поляків. Гетьман обіцяв вислати Січових Стрільців, але тому спротивився Винниченко, бож стрільці були потрібні Винниченкові й Петлюрі у повстанні проти тогож Гетьмана, який хотів допомогти галицьким Українцям вдержати край у своїх руках.

Филя революції вхопила й Др-а Назарука. Він дався намовити Винниченкові і брав участь в повстанні. В кабінеті Чеховського був Др. Назарук міністром, а в кабінеті Остапенка — начальником відділу преси й пропаґанди. Літом, 1919, Др. Назарук занимає відвічальне становище при диктатурі Західньо - Української Народньої Републики і редаґує тижневик "Стрілець" у Камянці Подільському. Свої спомини із тих бурливих днів описав він в книжці "Рік на Великій Україні".

По війні Др. Назарук опинився з урядом президента, Петрушевича у Відні. Там у-

Д-р Осип Назарук

ряд Галицької Національної Ради назначує Др-а Назарука своїм представником в Канаді в цілі переведення позички Національної Оборони. Літом 1922 Др. Назарук приїзджає в тій цілі до Канади і разом з проф. І. Боберським починає свою працю в Канаді 22. вересня, 1922. Збіркова акція скінчилась в вересні, 1923. В тих двох роках Др. Назарук переїхав цілу Канаду і виголосив 69 промов на збіркових вічах. В 1924 році появився "Звіт з Позички Національної Оборони", виготовлений проф Боберським, де до цента подані всі збірки та на які цілі їх вислано.

Зі свого побуту в Канаді Др. Назарук написав і видав такі книжки: "Святиня Мормонів", "Рання весна в Алберті", "В лісах Алберти і Скалистих Горах", "В найбільшім парку Скалистих Гір", "Тома Томашевський, піонір української преси в Америці й Канаді", "Іван Данильчук, найбільший український гумориств Канаді" і "На Спокійнім Океані".

Ті два роки побуту в Канаді стають переломовими в життю д-ра Назарука. В часі подорожі по Канаді він бачить, що наш нарід масово горнеться до своєї Української Греко-Католицької Церкви, що та Церква стала релігійною й національною твердинею для соток тисяч наших переселенців у цім краю. Приглядаючись самопосвяті наших священиків, буваючи в монастирях ОО. Василіян і ОО. Редемпторнистів, д-р Назарук, до того часу радикал, набирає поваги до нашої Церкви, до нашого Духовенства. Як чоловік незвичайно очитаний, здібний і отвертий, не запирає він дверей своєї душі і свого мозку. Навпаки, отвирає їх і лучі ласки Божої просвічують його бистрий і глибокий ум. Внедовзі д-р Осип Назарук отрясає себе із соціялістичнорадикального туману, а в кілька років пізніше стає борцем за католицьку Церкву і ним остає аж до гробової дошки на чужій землі.

Крім повороту до Церкви, д-р Назарук перейшов ще дуже важну зміну в часі побуту в Канаді. Як відомо, до 1922 року був він соціялістом-републиканцем. В Канаді він приглядався як державно вихований нарід, один із найкультурніших у світі, любить і шанує короля. Він застановляється над цілою історією Британської Імперії і приходить до висновку, що та Імперія стала такою могутньою державою якраз завдяки монархічному устроєві. Свої розважування на ту тему описує він у книжці "На Тихім Океані", де й каже, що розум і совість кажуть йому перестати далі ширити між українським народом републиканізм, отаманію, хаос, а замість того — поширювати одиноко спасенну думку — поворот до українського традиційного монархізму у формі гетьманства. Отже до Канади приїхав д-р Назарук радикалом і соціялістом, а виїхав звідси віруючим греко-католиком і гетьманцем.

В осени 1923 року д-р Назарук віхав з Канади до Злучених Держав Америки. В Шикаґу виходив тоді часопис "Січові Вісти", який був орґаном американських "Січей", розумієтся — радикальних, що їх засновував у Галичині д-р Кирило Трильовський. В листопаді, 1923 покликано д-ра Назарука на редактора "Січових Вістей". Він зараз таки змінив ту назву на "Січ" і був редактором того тижневика до 1926 року. Але д-р Назарук змінив не лише назву згаданого часопису. При допомозі д-ра Гриневецького, він переорганізував цілу Січову Орґанізацію в Америці і з радикальних Січей створив Січи гетьманські. Одночасно Володимир Босий, під впливом д-ра Назарука з Америки, почав організувати гетьманські Січи в Канаді. Так, за почином д-ра Назарука і при його постійній пропаґанді, повстала на американськім континенті гетьманська орґанізація, що в великій мірі заважила на політичнім світогляді нашої заморської іміграції.

З початком 1926 року покликано д-ра Назарука на редактора католицької "Америки" у Филаделфії, що виходила три рази на тиждень. Був то час страшної релігійної боротьби, коли починалась так звана "жуківська церква". Проти Преосв. Кир Константина Богачевського і Греко-Католицької Церкви страшно відали всі американські ґазети, крім "Січи". Д-р Назарук, який сам один "як палець" писав ґазету три рази на тиждень, здержував і відбивав ворожі напади большевиків, жуківців, соціялістів та інших руїнників.

В 1927 році виїхав д-р Назарук до Галичини, вибувши в Канаді й Америці пять тяжких років. Крім редаґування "Січи" й "Америки", крім численних промов і стосів обширних листів, д-р Назарук видав в Америці цілий ряд брошур в обороні гетьманства, а як "памятку" з часів редаґування "Америки" написав брошуру: "Український Епископат в Америці і боротьба проти нього".

Приїхавши до Галичини в 1927 році, д-р Назарук зараз обняв редакцію маленького тоді українського католицького часопису "Нова Зоря", що виходив на 4 сторони два рази на тиждень. Внедовзі "Нова Зоря" почала виходити на 8 сторін, а святочні числа на 16 а то й 32 сторони. В кілька років "Нова Зоря" стала не лиш найповажнішим українським католицьким орґаном, але й одним з найповажніших українських часописів взагалі. Д-р Назарук був редактором "Нової Зорі" 12 років, аж до вересня, 1939 року.

В тих роках почалось у Галичині відродження українського католицького руху. І знов д-р Назарук, не зважаючи на своє пошарпане здоровля й недугу (цукровицю), поринає в Католицьку Акцію і зводить боротьбу за католицизм і гетьманство з УНДО-м, націоналістами й соціялістами. Одночасно стає в проводі Української Католицької Народньої Партії, а пізніше одним із провідників католицьких Читалень "Скала". І так, у постійній праці й боротьбі за Бога й Україну застає того незломного борця большевицька окупація Галичини в вересні, 1939 року. Д-р Назарук, разом з іншими, опускає Львів, дістається до Кракова й тут внедовзі бачимо його при новім часописі "Краківські Вісти", яким і судилось рознести по світі сумну вістку про смерть того великого українського патріота, який для Бога й Вітчини віддав останні сили свого гідного подиву працьовитого життя.

Покійний д-р Осип Назарук не курив і не пив ніякого алькоголю. Осиротив сина одинака, який жив з ним у Львові перед німецько-польською війною.

Хай чужа земля буде йому легшою, як 37-літня тяжка боротьба за свою рідну, вільну землю.

(Повний спис творів д-ра Осипа Назарука подаємо на іншому місці в цім числі "Українських Вістей".)

І. Ісаїв.

ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ Д-РА ОСИПА НАЗАРУКА

Повісти й Оповідання.

1. Князь Ярослав Осьмомисл (у двох томах.)
2. Огні Срібної Землі.
3. Суд Олекси Довбуша й інші оповідання.
4. Роксоляна.

Спомини й описи подорожей.

5. Рік на Великій Україні.
6. З крівавого шляху У.С.С.
7. Слідами Українських Січових Стрільців.
8. Над Золотою Липою.
9. До Бакоти.
10. Про українські повстання.
11. Святиня Мормонів (образки в подорожі по Канаді).
12. В лісах Алберти і Скалистих Горах.
13. В найбільшім парку Скалистих Гір (Джеспер Парк).
14. На Спокійнім Океані.
15. Памятка з Пятого Січового Зїзду в Филаделфії (1924 року).
16. Київ і значіння традиції.
17. Венеція.
18. Вічний Рим.
19. В княжім Крилосі.
20. В Будапешті.
21. Вчасна весна в північній Алберті.
22. Галицька делеґація в Ризі в 1920 році.
23. Листи зі Скандинавії.
24. З Угорщини.
25. З Данії.
26. З Латвії.

Науково популярні й публіцистичні праці.

27. Що то є суспільні кляси?
28. Про Івана Франка.
29. Про карпатських опришків.
30. Про вшехполяків.
31. Що то є нарід або нація.
32. Як називається наш Рідний Край і нарід?
33. Формальні проблєми української державности.
34. За що ми боремося?
35. Корупція в державнім життю.
36. По перших виборах (огляд сил галицьких партій).
37. Про політичні партії.
38. Військо і політика.
39. Студентство й політика.
40. Українська Султанка Роксоляна.
41. Ескізи зі школи життя.
42. Розмови в Ільдіз-Кіоску (політична сатира).
43. Про новий тип кирині.
44. До історії революційного руху на Україні.
45. Тома Томашевський, піонір української преси в Канаді.
46. Іван Данильчук, найбільший український гуморист в Канаді.
47. Робітництво й релігія.
48. Світогляд Івана Франка.
49. Український Епископат в Америці і боротьба проти нього.
50. Греко-католицька Церква й українська ліберальна інтелігенція.
51. Українська молодь — Христові.
52. Жінка й суспільність.
53. Терор в минувшині.
54. Вибір звання.
55. 1-ий Зїзд Молоді.
56. Ідеольогічні основи Української Католицької Народньої Партії.
57. Листи до молоді.
58. Католицький журналіст обвинувачений за державну зраду.
59. Націоналізм Донцова.
60. "Ерема кай Аноніма".
61. Гоги й Магоги.
62. З історії анархії на Україні.
63. Галичина й Велика Україна.
64. Культура публичного виступу.
65. Про книгу Голубину.
66. Преса.

Перерібки й переклади.

67. Революційний катехізм (Бакуніна).
68. Новомальтузіянська теорія.
69. Готама Будда.
70. Іван Жишка.
71. Казка про державу.

Праці писані спільно з іншими авторами.

72. Хроніка руху української академічної молоді у Львові (з Ол. Охримовичем).
73. Як писати мемуари (з І. Кривецьким).
74. Інтервю з Преосв. Нярадім.

МАДЯРИ ПЕРЕЗВАЛИ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

Мадярські уряди перезивають прилучені до Мадярщини простори Карпатської України та Східньої Словаччини (Кошиці) в "Гірську Землю".

Мадярський часопис "Мадярорсаг" повідомляє, що на останніх зборах Карпатського Дорадчого Зібрання ухвалено запровадити в усіх школах єдиний тип підручників "русинської мови". Підручники має взяти під увагу місцеву народну мову, якою говорить тутешнє населення.

Карпатське Дорадче Зібрання ухвалило, що надалі прапором "Гірської Землі" має бути прапор червоно-синій. Жовто-блакитні українські кольори забороняються. Натомісць вводяться русофільські кольори червоний і синій.

АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

В Лондоні вийшла англійська книжка про Карпатську Україну під назвою "Одноденна Республика', написана англійським письменником М. Вінч. В книжці розповідається про стан Карпатщини протягом шести місяців до 15-го березня, 1939.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ

5 Н **Неділя Томина** — Пр. Теодор
6 П ВМ. Георгія (на нед.)
7 В М. Сави Стратилата
8 С † Ап. Єв. Марка
9 Ч СвщМ. Василія
10 П СвщМ. Симеона
11 С Апп. Якова і Сосіпатра

12 **Н** **Мироносиць.** ММ. в Кизниці
13 П † Ап. Якова
14 В Прор. Єремії
15 С С. Атаназ. Александрійського
16 Ч † Прп. Теодозія Печерського
17 П ПМц. Пелягії
18 С Мц. Ірини

19 **Н** **Розслабленого.** Правед. Йов.
20 П Явлення Чесного Хреста
21 В Ап. Єв. Йоана Богосл. (нед.)
22 С **Преполов.** † Цер. мщ. Никол.
23 Ч † Ап. Симона Зилоти
24 П СвщМ. Мокія
25 С СС. Епіфанія і Германа

НЕДІЛЯ МИРОНОСИЦЬ

Євангелія св. Марка, зач. 69.

У той час прийшов Йосиф з Ариматеї, знатний радний, що також ожидав царства Божого, відважно ввійшов до Пилата і просив тіла Ісусового. А Пилат здивувався, що вже вмер, і покликавши сотника, спитав його чи вже вмер. І довідавшись від сотника, дав тіло Йосифові. А Йосиф купивши плащеницю і взявши його, обвив плащеницею й положив його в гріб, що був висічений у скелі, й прикотив камінь до дверей гробу. А Марія Магдалина й Марія Йосієва дивилися, де його положено. І як минула субота, Марія Магдалина й Марія Яковова й Саломія купили пахощів, щоб прийти й намастити його. І дуже рано в перший день тижня прийшли до гробу зі сходом сонця. І говорили до себе: Хто відкотить нам камінь від дверей гробу? І поглянувши, побачили, що камінь відкочений. А був дуже великий. І увійшовши в гріб, побачили молодця, що сидів праворуч, одягненого в білу одежу; і здивувалися. А він сказав їм: Не бійтеся; Ісуса шукаєте, Назорея розпятого; встав, нема його тут; це місце, де його положили. Але йдіть, скажіть його ученикам і Петрові, що випереджає вас у Галилеї; там його побачите, як вам сказав. А вони вийшовши, втікли від гробу, бо обняв їх трепет і страх, і нікому нічого не сказали, бо боялися.

Марія наша Мати

Слово Мати, це найкраща назва, яку побожні християни надають Пресвятій Богородиці. Коли переходимо всі молитви, всі богослуження, всі поезії, всюди слово Мати понад усі інші назви. Понад такі назви, як цариця, посередниця, заступниця, прибіжище й інші. І саме серце християнське найбільше таки любить звертатися до Пресв. Богородиці словом: Мати.

Марія це правдива Божа Мати. Християнському серцю так мило мати за матір: Матір самого Бога.

Марія — правдива наша Мати.

Слово мати означає ту особу, що дала життя дитині. Наше життя є подвійне: життя тіла й життя душі, життя ласки. Життя тіла маємо від матері земської, але життя душі маємо через Марію, бо ласку подає нам Христос через Марію.

Марія наша Мати, бо дала нам Христа. Пречиста Діва Марія зовсім за власною згодою зачала в своїм Найсвятішім лоні Христа Бога. Вона дала Йому тіло, Його породила, Його викормила. А те все для нас. Бо Христос народився "нашого ради спасення". Через Марію маємо Христа, а з Христом маємо всі ласки також через Марію.

Марія наша Мати, бо разом з Христом **терпіла** в Його страстях і разом з Христом принесла жертву з себе за наші душі. Так, як Христос є наш Спаситель, так Церква свята Марію називає Співспасителькою. Бо Вона разом з Христом спасла рід людський, і свята наша Церква, як до Христа Спасителя співає: "Єдинородний Сине і Слове Божий... спрославляємий Отцу і святому Духу спаси нас", так і до Марії молимося за св. Церквою: "Пресвятая Богородице спаси нас". Марія наша Мати, бо породила нас до вічного життя.

Марія наша Мати, бо від неї маємо все потрібне до життя, всі ласки для душі. Марія й тепер наша посередниця перед Богом у небі. Вона нам випрошує все потрібних нам ласк. Вона нам випрошує силу для душі, захорону від покус, видержання в добрім, опікується при смерті. Дає нам навіть поміч свою, опіку для нашого земського життя. Опікується здоровлям, дає хліб на удержання, захоронює від нещастя, дає добру долю. Одним словом, вчать святі отці, що всі ласки, які тільки маємо за життя й будемо мати в небі, все маємо через Марію. Отже зовсім справедливо Вона наша Мати, бо більше, багато більше дала Вона нам, як земська наша мати.

Три Матері

Є Матір наших душ — перша і найважніша, вседобра і вселаскава — **Божа Матір.**

Є Матір цілого народу, що виростила нас в прегарній землі, виспівала нам чудові пісні, навчила нас любити рідне і не забувати — **друга** по Небесній Неньці земна матір — **вітчина наша мила: Канада і Україна.** Для одних Канада — для других Україна стала колискою. Для всіх нас Канада тепер вітчина — добра і щира, як рідна мама.

Є Матір наша рідна, що нас викормила і виростила, виховала і навчала — котру маємо всі ми на світі — **Матір Свою Рідну.** Всі — добрі і злі. Нема нікого без матері, хоч многі є сиротами.

Всі Три Матері **любимо** серцем, складаємо їм честь — ми діти добрі і вірні!

Витай Царице Маю, Маріє

Весна! весна! чарівний май!
Весь світ мов Божий любий рай,
З небес блакитів сонінко гріє,
Витай Царице маю, Маріє!

Прибрались в квіти луг і гай,
Журчить пісонькою ручай
Співають діти, як котре вміє:
Витай Царице маю, Маріє!

Витай Пречиста нам витай!
Співає в церквах цілий Край.
Як сонце зайде, як звечеріє:
Витай Царице маю, Маріє!

о. Вол. Величковський.

СОВЄТИ ТА ВАТИКАН

В звязку з наближенням Великодня розвинула совєтська преса нову нагінку на церкву, і правдоподібно з огляду на окупацію Галичини, яка стоїть твердо при греко-католицькій церкві, большевицькі редактори гостро нападають на Ватикан. В "Безбожнику" головний редактор Ярославський вимагає, щоб совєтський уряд реквірував цілу кореспонденцію, яка йде до Ватикану, під тим претекстом, що "в совєтських географіях такої держави нема". Правдоподібно, що ці напади мають причиною тверду позицію Св. Отця, яка в часі останнього побуту фон Рібентропа в Римі перешкодила приступленню Італії до німецько-совєтського бльоку. (Офінор).

В Назареті

В Назареті зацвила лелія,
То на світ ся родила Марія —
Діва прекрасна, як зоря ясна,
Як ся зявила, всіх звеселила
На землі...

Веселися Йоакиме нині
І ти Анно, щось мати дитині!
Старушка Анна Богом призвана,
Доню цілує, щастя в ній чує
Між людьми...

Діти Еви витають Марію,
Бо вже видять спасения надію.
Родилась чиста Діва невіста,
Святе дитятко, як ангелятко
Із небес...

Безчисленні ангели ликують
І блаженні святі торжествують,
Вже оглядають і величають
Земну Дівицю, неба Царицю
Марію!

ПОМІЧ ДЛЯ СТУДЕНТІВ — ЗБІГЦІВ З ГАЛИЧИНИ

Проф. М. Чубатий помістив таке повідомлення в українській американській пресі:

Міжнародня організація католицьких інтелектуалів "Пакс Романа" підняла на терені Америки доволі живу й успішну акцію в справі помочі студентам католикам — жертвам війни. Користати з тієї помочі можуть студенти католики тих народів, яких організації є членами "Пакс Романа".

Тим чином можуть користати теж студенти католики з Галичини й Карпатської України.

Розділом підмог займається централа "Пакс Романа" у Швайцарії на доручення проводу національних організацій. Прохання для Українців-студентів з Галичини та Карпатської України доручає голова товариства студентів українців католиків "Обнова" у Львові, студент Богдан Лончина

(Sign. Bohdan Lonczyna, via Ciro Menotti 24 — Milano, Italia)

і на ту адресу слід спрямовувати всі прохання припоручені відомими людьми.

Подаючи оце до відома у пресі, прохаю українські часописи, які виходять на терені всіх європейських держав, передрукувати це оголошення, бо комунікація помж однокими державами Европи нині така трудна, що всякі спроби голови "Обнови" перевести реєстрацію потребуючих дали великий успіх, дарма, що потребуючих є сотні.

Проф. Микола Чубатий,
Директор Підсекретаріяту "Про Орієнте" при "Пакс Романа",
Ukrainian Catholic Seminary, Stamford, Conn., U.S.A.

ПОМЕР О. А. ЧЕРЕПАНЯК

В Ґримсбі, Онт. **помер о. А. Черепаняк** на Великдень, 28. квітня. О. Черепаняк був душпастирем довший час в Канаді, а опісля перенісся до Ґреко-католицької Дієцезії у Злучених Державах. Тому кілька літ захорував і приїхав до Онтеріо, де цілий час хорував.

Похорон відбувся у Ґримсбі, Онт., у вівторок 30. квітня.

В. Й. П.

НЕ БУДЬТЕ ДУЖЕ ЩЕДРІ З ПОРАДАМИ

Нераз ми самі не можемо порадити собі, але все ж таки готові давати собі поради своїм знайомим. Бож давати поради нічого не коштує. Та коли б ми не пхались зі своїми порадами, тоді як порад непотрібно, або коли в нас ніхто не просить поради, то поступали б дуже розумно.

Знаймо, що небажана й непрошена порада тільки дразнить людей. Памятайте, як не бажані поради й на нас самих впливають, — тільки дразнять нас.

Те, що ви радите, може бути зовсім доброю порадою, але залежить для кого. Коли даємо пораду комусь, то звичайно прикладаємо своє власне мірило до справ інших людей. Ну, а те мірило, хоч було добре для нас, може зовсім не надаватися до справ наших ближніх.

От чоловік хворобливо виглядає. Ну, а ви з доброти свого серця радите йому, що наприклад, курятина добре впливає на поліпшення стану здоровля. Може помогла б і вашому співбесідникові, та ба! він ледви спромогається, щоб хоч хлібом та картоплею шлунок наповнити. А часом може й того не має за що купити.

Або як не на місці говорити такому чоловікові, який нагло попав у нужду, що людина повинна завжди бути весела й сміятися.

Ми не завжди знаємо, що кого дійсно болить, то ж не пхаймось із своїми непрошеними порадами.

Але коли бачимо, що людина дійсно в біді й потребує доброї поради, то даймо таку добру пораду або й поміч і то негайно.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Бовсежур і Кенора (Парастаси на гробах в обох)
19. Неділя — Талберт (Парастаси на гробах). Транскона
26. Неділя — Кенора — Празник св. о. Николая

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Богдан, Вінніпегосіс
19. Неділя — Етелберт
26. Неділя — Драй Ривер

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ТРАВЕНЬ

12. **Неділя Мироносиць —**
Менлі (празник)
Равнд Гил
Таватінав
19. **Неділя Розслабленого —**
Рочфорд Бридж
Ледук
Сокаль
26. **Неділя —**
Калмар
Голден
Парк Корт

BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя Мироносиць — Редвотер, (Смокі Лейк св. Параскеви; по відправі на цвинтар) Год. 5-та — Молебен і парастаси на цвинтарі в церкві Редвей і св. Онуфрія в Смокі Лейк.
19. Неділя Розслабленого — Редвей і Восетна.
Година 4 — Молебен в Елдорена' і відправа на цвинтарі
26. Неділя Сам. — Сокаль (відправа на цвинтарі)

BASILIAN FATHERS
Box 30. Radway, Alberta.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя Мироносиць — Приймове
19. Неділя Розслабленого — Алвена.
26. Неділя Самарянина — Ланівці.

о. Теодор Коцаба,
Box 150. Алвена, Саск.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя Мироносиць — Грендвю (місто)
19. Неділя Розслабленого — Дріфтінг Ривер
26. Неділя Самарянки — Мінк Ривер

По Богослуженню відбудуться парастаси на цвинтарях за усопших.

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Сенді Лейк
19. Неділя — Шол Лейк
26. Неділя — Рекгем.

Українська Греко-Католицька Місія, Сенді Лейк, Тел. 90-4.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Ростерн (Пресв. Богор)
26. Неділя — Борщів

о. Петро Криворучка,
304-4th Ave. N., Saskatoon, Sask.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Годсон Бей Джонкшен (празник св. Юрія).

Українська Католицька Місія,
Прісвил, Саск.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя, Празник св. Юрія — Принс Алберт.

о. М. Горошко,
Принс Алберт, Саск.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Понис Лейк.

Українська Католицька Місія,
Рама, Саск.

ТРАВЕНЬ

(У цьому великодньому часі відбудуться всюди по богослуженні відвідини цвинтарів)

12. **Неділя Мироносиць —**
Чипмен
Вегревил
Плейн Лейк
Лімор
Дервент св. Юра (празник)
19. **Неділя Розслабленого —**
Гиллярд
Москалики
Мирнам
Інніефрі Р. М. Б.
Делф (карнавал)
26. **Неділя Самарянки —**
Борщів
Вегревил
Скаро
Інніефрі Ч. Хреста
Восток св. Николая (празник)
Лейк Белвю (год. 1. парастаси на цвинтарі коло Бережанських; година 3. на північнім Мирнам.

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя Мироносиць — Ґлен Алдер
19. Неділя — Норквей
26. Неділя, Перен. мощей св. Николая — Пелей, празник.

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Ріджайна
19. Неділя — Фіндлейтер
26. Неділя — Ріджайна

о. А. В. Фик,
1844 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ТРАВЕНЬ

12. Неділя — Алонза (храм)
19. Неділя — Келд і Биппа
26. Неділя — Ґилберт Плейнс і Шел Ривер. 5.30 вечірня в Роблині.

о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман. Тел. 849.

ТРАВЕНЬ

12. Неділя Мироносиць — Канора
19. Неділя Розслабленого — Бюкенан
26. Неділя Самар. — Канора.

о. Петро Пасічник.
Канора, Саск.

ЧОГО ТРЕБА В ЦЕРКВІ

За церковними потребами просимо вдаватися тільки до "ПРОВИДІННЯ", бо ця фірма є найбільша, найстарша і є Вашою.

Ціни можуть бути менші і більші, це залежить від вартости і якости річей. Ми маємо добру якість. Просимо писати до —

J. MAYDANYK або

PROVIDENCE CHURCH GOODS CO.
710 Main Street
WINNIPEG MANITOBA

о. Ч. Н. І.

Католицька Акція

НИНІ НЕ ДОСИТЬ БОРОНИТИ ВІРУ; ТРЕБА ЙТИ БОЄВИМ ФРОНТОМ ВПЕРЕД

Ще в минулому столітті католики могли говорити собі: **"Мусимо боронити віру!"** Бо ж більшість, це були католики і то католики не тільки з імени! Досить отже було боронити того, що вони мали.

Сьогодні положення інакше. Я знов повторюю: Якщо в нас є хоч крихітка любови до Бога й душ, нам треба йти боєм уперед. Довкола нас, в краях так званих християнських, є тисячі й тисячі душ, що до Бога ніколи не признавалися й не признаються, або може колись до Нього признавалися, але тепер до Нього вже не признаються. Може навіть зірвали останні внішні звязки з Богом, покидаючи Церкву. Або може назовні ще остаються в Церкві, але їх серце вже не признається до Ісуса Христа. Або може хотіли б належати до Церкви, до Ісуса, та живуть наприклад на "віру", а хто так живе, той до Ісуса не належить.

Довкола нас таких душ, чужих Богу, є нині тисячі! В наших часах місіонарям не треба йти в далекі поганські краї, щоб дістатись до поганських душ; тепер і в "християнських" краях є так багато поган! Нещасні душі без Бога! Нещасні вони **навіки!!** Як дуже повинна ця думка потрясати нашими душами й розбурхати нас: "Вставай! **Здобувати!** Здобувати душі! **Здобувати їх для Бога!**. Для їх власного рятунку! **А їх так багато!"**

ЦЕРКВА САМА В НАШИХ ЧАСАХ НЕ ВИСТАЧИТЬ

Церква, без всякого сумніву, є й остається головним та першим місцем для оборони й поширення інтересів Божих і освячення душ. Якщо душі не були б релігійно оброблені й освячені, якщо вони не належали б цілим серцем до Ісуса Христа, якщо були б це характери фарисейські, що внішним виглядом належать до Католицької Церкви, але серцем, способом думання й особистим життям належали б десь інакше, то були б це душі, з якими неможливо провадити праці релігійного відновлення. Цю працю освячення душ проводить передусім Церква. Тому церква остає навіть у часі найживішої Католицької Акції в справах релігійних місцем найважнішим.

Та церква сама не вистачить. Сьогодні про питання релігійні й моральні рішається й поза церквою. В сучасности поза церквою можна проти релігії натворити так багато перешкод, що й дорогу до церкви, релігійне життя величезної частини людей, ними замкнено. **Справи Христової треба боронити всюди, де вона загрожена. Є вона загрожена також у публичному житті.** Тому обовязком кожного католика, якщо він є **справжнім** католиком, **боронити справи Христової всюди: в родині, в школі, в театрах, в громадських радах, в бібліотеках, у пресі, в парляментах.**

Який сенс мало б це, що совісно плекати релігійне життя душ у церквах, коли зараз таки при дверях церкви те саме життя немов хробака роздушується, коли його розбивається, вбивається?!

Якщо нам справді дорогий Христос і релігія, то всюди будемо стояти за ними совісно, не лиш у церкві, але й поза церквою, **прилюдно!**

НА ПОКЛАД МУСЯТЬ ВИЙТИ НИНІ Й КАТОЛИКИ — НЕ-СВЯЩЕНИКИ

Бували часи, коли католики не-священики (світські) говорили собі: "Старання про публичну моральність і про релігію полишаємо священикам і єпископам. Вони хай уважають, щоб закони всюди були добрі, щоб не допускати в публичному житті до жадного згіршення, щоб достаточно повчити й зміцнити в вірі тих, що хитаються, щоб було для людей подостатком добрих книг і часописів. Для нас світських вистачить, якщо кожний з нас буде моральним і гідним католиком дома і в церкві. Для оборони релігії й моральности в життї публичнім нас світських людей не треба."

Так говорилось давніше. Нині вже так говорити не вільно. Нині на публичну плятформу мусять вийти для оборони інтересів релігійних і моральних також люди світські!

Впрочім і давніше не було це саме найкраще, коли люди світські не мусіли пильнувати публичних відносин ні відповідати за них. Дитина, котру виховано так, щоб нічого не мусіла робити, щоб родичі давали їй усе готове в руки, щоб їх усе приготовили і все для неї зробили, коби тільки не мусіла трудитись, таким чином вихована дитина звичайно не багато варт, бо не буде всилі порадити собі в життї. Та найгірше є це, що така дитина навіть не цінить таких речей, які родичі їй понаносили, й до яких її приснлували, бо не здає собі справи з їх вартости й тому розкидає їх повними руками. Далеко здоровішим є виховання, якщо родичі скажуть: "Я тобі скажу, як це зробити, буду на тебе дивитись і пораджу тобі й поможу, якщо само собі не годен будеш порадити; але ти також будеш мусів працювати. А коли ти сам собі це зробиш, коли на це сам заробиш, тоді також відчуєш, як тяжко таку річ добути та й будеш її цінити зовсім інакше."

Так само пожиточним і згідним з засадами виховання буде, коли й католики не-священики будуть відповідальними за публичне положення релігії та за моральність, коли будуть мусіли приносити окремі жертви, щоб добути належне місце релігії в публичнім життю, коли будуть мусіли ближче з нею запізнатись та в неї вглибитись, щоб опісля були в змозі всюди гідно обстоювати католицьке становище. Далеко більше привязується чоловік до хати, на якої кожну цеголку мусів тяжко працювати, чим до маєтку виграного на льотерії, так само католики й релігію полюблять далеко більше, якщо будуть мусіли приносити для наї жертви в грошах і своїми власними особами.

НА НЕОДНОМУ МІСЦІ СВІТСЬКИЙ ЧОЛОВІК ЗРОБИТЬ ДЛЯ РЕЛІГІЇ БІЛЬШЕ, ЯК СВЯЩЕНИК

В певних обставинах не-священикові вдасться навіть краще оборонити релігію, як священикові. Бо ж є обставини, про які священик навіть ніколи й знати не буде. Так, наприклад, коли небезпечно захворів якийсь чоловік, що до священика сильно упереджений; якщо священик сам хотів би до нього зайти, то може хорий відмовився б допустити його до себе; але коли дізнається про його слабість якийсь сусід, відвідає його, усуне найбільше упередження проти священика та приготовить ґрунт, тоді також священик буде міг прийти і хорий легко помириться з Господом Богом. Не один учитель вже літами до церкви не ходив а тому й слово священика не доходило до його вух; але його товариш, свідомий католик, добув його для церкви.

Є такі місця, де священик ніяк не зможе показатися; лиш чоловік світський має можність доконати там Христового діла. Є душі, що релігійно завмерли до тої міри, що священик ніяк не всилі до них доступити; є це неначе колесо так щільно замкнене, що немислимо, щоб дісталось туди слово впрост від священика; **піонірську працю знов же мусить тут виконати якийсь несвященик.**

Як можна уявляти собі, щоб у наших часах священики могли всюди прийти, впоратися зі всім, що потрібне для Божого царства! Якщо цих тяжких і важних справ — а є їх багато — стало їх прибуває — не полагодять світські люди, то не полагодить їх може ніхто — на шкоду Божої справи й на погубу душ!

ТА Й НЕМА ДОСИТЬ СВЯЩЕНИКІВ

Полишім на біці Старий Край і приглядьмося лиш обставинам у Канаді. Мабуть нема такої околиці, щоб не треба там було священика. Навіть там, де священик уже є, то це є рішучо замало й треба би священика ще одного а то й двох, щоб сповнити всі обовязки й задоволити вимоги людей!

Один приклад: У Саскачевані на основі закону в кожній школі можна за згодою тростів учити релігії в часі останньої пів години урядового навчання і то кожного дня! То ж священик, щоб сповнити одно з найбільших своїх завдань, повинен би піти що дня до школи, щоб учити там релігії. Полишім на боці факт, що по наших кольоніях є сила **католицьких** тростів до тої міри мертвецьких у вірі, що вони не хочуть, щоб священик учив релігії; але навіть там, де трости горіли б полумям для Божої слави, де вони навколішках благали б священика, щоб приходив дітей учити релігії що дня, то й тоді, хоч би це був і найкращий і найревніший священик, він не прийде — бо **не може.** Чому? Бо має в своїм окрузі часто яких пятьдесять шкіл, а як тоді зміг би він іти до кожної школи що дня?

Кожний з нас бачить, що треба в нас міцних національних і релігійних організацій. Творити їх, піддержувати їх, це майже виключне завдання для священика. Представмо собі таку організацію, що має щирих і ревних членів. При найліпшій волі вони не всилі зробити много; вони просять, щоб ради Бога священик приїхав до них дати відчит, або щоб його дав по відправі. Густо-часто трапиться таке, що помимо найкращої волі священик не буде міг приїхати. А коли є відправа, то прийдуть літа й обставини такі, що фізично вичерпаний священик того не зможе зробити. Хто знає обставини душпастирської праці в Канаді, той легко це зрозуміє. Кілько є завдань у ділянці християнської науки й душпастирства, що прямо громи гудуть-ревуть, що треба для їх полагодження назначити священика до них відповідного, бо ті завдання безмірної ваги для релігійних справ; — тим часом священика на це віддати нема як, бо й їх замало навіть щоб заповнити місця, де священика абсолютно треба. Як страшно терпить через це розцвіт релігійного життя. І подумати собі, що поза цим недостатком священиків наче на прокляття находиться в нас завжди досить світських апостолів сатани, що затроюють душі їдлю сектантської темноти та всякого роду релігійного, національного й господарського комунізму. Додаймо до того, що мертвецькі католики, вже не згадуючи про інших, часто до своїх шкіл кличуть учителів, що відтак стають носіями без божности й ненависти в громаді!

(Далі буде.)

ЛІГА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ МАНІТОБИ

Перший Зїзд Української Католицької Молоді

ВІДБУДЕТЬСЯ В ВІННІПЕГУ — 24, 25 І 26 МАЯ, 1940.

ДОРОГА МОЛОДЕ,

Час нам ставати спільно в ряди, в організацію, котра зможе за нас промовляти та намічувати нам шлях кращої будучности, — час нам створити Лігу Української Католицької Молоді.

Приїзджайте всі на цей перший **Зїзд Української Католицької Молоді.** Програма Зїзду багата, цікава, повчаюча.

ПРОГРАМА

ПЯТНИЦЯ, 24. МАЯ:

В парохіяльній салі церкви св. Володимира і Ольги (Стелла і МкҐрегор)

Година 2 пополудні —

Реґістрація членів і гостей

Вручення памятних стяжок і книжечок

Приміщення через дні зїзду даром.

Год. 8 ввечері —

Вечерок познайомлення делеґатів і гостей;

Привіт — Всесв. о. д-р Василь Кушнір, парох;

"Ціль Зїзду" — п. Іван Й. Новосад, секретар Ліґи;

Слідуватиме програма забавок, відтак перекуска та особисте познайомлення делеґатів.

СУБОТА, 25 МАЯ:

В церкві Покрови Пресв. Богородиці (965 Бойд Аве.)

Год. 8 рано — Сповідь.

Год. 10 рано—Служба Божа.

Год. 11 рано—

Спільний обід у парохіяльній салі.

Привитання — Всеч. о. Степан Семчук, парох.

Всеч. о. Петро Серветник, духовний провідник Ліґи.

Год. 1 пополудні —

Сесія делеґатів і Всеч. Отців;

Предсідник, п. Полікарп Божик, голова Ліґи.

Вибір заряду на 1940—1941 р.

Намічення програми на слідуючий рік.

Година 2 пополудні —

Отворена Сесія для делеґатів і гостей.

Предсідник, п. Полікарп Божик, голова Ліґи.

Вступне Слово, п. Полікарп Божик.

"Релігія і Молодь" — Всеч. о. Антоній Луговий.

"Освіта в світлі нашої будучности" — п. Льонгин Михальчук, учитель з Попларфілд, Ман.

"Організація Молоді"—п. Іван М. Козоріз, організатор Ліґи.

"Мораль і молодь" панна Анна Грицак з Вінніпеґу.

(Виклади триватимуть по 15 до 20 мінут. Коротка дискусія по кожнім викладі).

Резолюції.

Год. 7 ввечері —

Бенкет і забава в Читальні Просвіти (Флора і МкКензі) п. Михайло Козоріз, майстер церемоній.

Слово від Їх Ексцеленції Кир Василія В. Ладики, Епископа Ординарія Українців Католиків Канади.

Слово від Їх Ексцеленції Івана Бучка.

Слово від мейора міста, Івана Квіна.

Тоаст Папі Пію XII — Всеч. о. Петро Серветник.

Тоаст Їх Величествам Королеві й Королевій — п. І. М. Козоріз.

Слідуватиме забава з танцями. Першорядна орхестра при участи.

НЕДІЛЯ, 26 МАЯ

Церква і саля св. Андрея (Джервис і Юклид)

Год. 10 рано—Служба Божа.

Год. 12 пол.—Обід у парохіяльній салі.

Год. 2 попол. — Поїздка через місто до Парку Асинибойн. В парку програма спортів за надгородами.

Переїзд до Церкви Пресв. Евхаристії на Іст Килдонан (Монтровз і Ватт).

Год. 6.30 попол. — Вечірня.

Год. 7 попол. — Спільна вечеря в парохіяльній салі.

Прощальні бесіди — п. Полікарп Божик; Всеч. о. Михайло М. Сирник, парох.

Забава з танцями.

"БОЖЕ ЩАСТИ ЙОМУ КОРОЛЮ НАШОМУ"

Просимо виповнити цю форму, або листовно повідомить скільки делеґатів прибуде, щоб ми могли зарядити відповідне приміщення для них у днях зїзду.

Резолюції можете виготовити та поможливости вислати наперед.

Всі письма шліть до:

J. J. Nowosad, Corresp. Sec.
Ukrainian Catholic Youth League
1028 Redwood Avenue,
Winnipeg, Man.

Імя організації (як є) ....

Адреса ....

Число делеґатів ....

Імя ....

Канора, Саск.

Дня 21. квітня, п. О. Жеребко одинокий український посол до саскачеванського сойму, загостив до нашого міста Канора і виголосив дуже цінний відчит на тему "Українська Справа у Міжнародній Політиці. Слухачів було звиш двох соток. Були люди з фармів, з міста Канора та з багатьох інших подальших містів. Промови посла Жеребка всі присутні вислухали дуже уважно а по промові приступили до сформовання відділу Репрезентаційного Комітету в Канорі. До Комітету вибрано слідуючих осіб: Від БУК-а — В. Балешта, Яків Д. Стратійчук і пані Михалйська. Від СУС — Гр. Ф. Стратійчук, Андрій Свинарчук та пані Сонія Стратійчук. Від УНО — Др. Адам Цимбалістий, В. Чабан та пані Марія Коцюпер.

По сформованню Відділу Репр. Комітету одноголосно переведено слідуючу резолюцію.

"Українці замешкалі в Канора, Саск. і околиці зібрані в великому числі на відчиті п. посла О. Жеребка дня 21. ц. м. і репрезентуючи як члени і прихильники майже усіх українських організацій так церковні як і світські, окрім большевицьких а головно організацій БУК, СУС, УНО і СГД, одноголосно рішили висловити своє неґодовання ради неуспіху в створенню Українського Репрезентаційного Комітету і подати це неґодовання до публичного відома та до відома централь згаданих організацій, репрезентанти котрих то Реп. Комітет мали створити, і рівночасно домагаються, щоби цей Комітет безпроволочно був створений. Наколи би згадані репрезентанти далі незмогли створити його, то щоби вони зрезиґнували зі свойого завдання і дали нагоду іншим людям згаданих організацій цей Комітет створити".

Присутні також висловили думку, що створення двох або більше Репр. Комітетів нанесе лише шкоду українській справі і неславу українському народові.

За Комітет:

В. Балешта, голова.
Г. Ф. Стратійчук, писар.

Війну по цілому світі заповідає московський комінтерн з нагоди 1-го травня. Каже, що війна захопить Балкан, Далекий Схід, Тихий Океан і т. д.

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ "РЕМІНҐТОН"

Нова Сензація нового виробу портабельних ПИСАЛЬНИХ МАШИН РЕМІНҐТОНА

Можете дістати їх так низько як за $3.00 згори а решту сплачувати місячно по $3.00. Можете набути машинку з укр. ключами.

Remington Rand Limited

10520 Jasper Ave., Edmonton

Краків, Алта.

Повідомляємо, що в Кракові відбувся базар 29 - 30 квітня, з успіхом, хоть погода дуже не сприяла. Не звертаючи уваги на обставини, доокличні фармері взяли численну участь і помогли нам іти вперед при викінченню нашого Народнього Дому. Нажаль мушу признати, що декотрі, які уважають себе вищими від других, не взяли ніякої участи. Давби Бог, щоби вже раз ми всі зрозуміли, що ми однакові і щоби разом працювали для церкви і Народнього Дому.

Заряд складає сердечну подяку всім тим, що причинилися до базару в який небудь спосіб. Щасливий тикет на дресер — ч. 394.

Заряд Н. Д. в Кракові, Алта.

БЛ. П. ЛУКА ПОКРОПИВНИЙ
який помер 16 березня в Дауфині, Ман. Посмертна згадка була поміщена в минулому числі "Українських Вістей".

ЯК ПОВОДИТИСЯ ЗІ ЗРАЗАМИ

(За "Віклі Нюзлетер", Домініяльної Експериментальної Фарми в Морден, Ман., 13. квітня, 1940).

Кожного року багато неуспіхів з весняним щепленням овочевих дерев можна приписати невідповідним умовинам, у яких було переховувано зрази (живці). Зрази мусять бути свіжі на вигляд, але рівночасно в сплячім стані; очка мають бути повні, але не набряклі.

Два чинники, температура й вогкість, певно в однаковій мірі впливають на успішність переховування зразів, а тим самим впливають на успішність щеплення.

Найліпшим для цього вважається холодна повниця з земляною підлогою, на яку кладеться зрази та прикривається **вогким** мохом на два цалі. На Експериментальній Фармі в Морден в такий спосіб переховують зрази аж до місяця серпня й мають досить добрі наслідки. Дуже важливо, щоб мох не був **мокрий.** Температура може вагатися від 30 до 40 степенів по Фаренгайті. Наколи зрази не можна переховувати в таких умовинах, тоді замість моху треба вжити піску або пилиння. Добрі наслідки дає таксамо й закопування зразів з північного боку будови. Нарешті можна вжити для цього й холодільника (рефріджерейтора), наколи такий є.

Хто дістає поштою пакунок зразів і не думає їх нараз уживати, мусить переховувати як вище пояснено. Ніколи не треба переховувати зразів великими вязками, бо тоді в середині вони можуть або всохнути, або заведеться там плісень. Якщо трапиться затримка в часі пересилки й вони прийдуть висохлі, почорнілі або проросли, ліпше їх цілком не вживати.

На полі, в часі щеплення, зрази треба тримати загорнуті в вогле полотно (або мішок). При щепленні ліпше вирізувати зрази з двома або трьома очками, бо такі дають добрі наслідки. Всі зрізи треба замазувати садівничою мастю негайно по щепленні.

Найбільш сприятливою порою для щеплення галузок у короні є той час, коли лічнеться рух соків у деревах. За нормальних років таке стається десь на початку місяця травня. Очка на дерева тоді починають набрякати та показують зелений кольор, а кора легко відлуплюється від деревини.

НІМЦІ РОЗБИРАЮТЬ ЗАЛІЗНІ МОСТИ В ПОЛЬЩІ

Подають, що Німці розбирають залізні мости в Польщі а на їх місце ставлять вузькі деревляні мости. Здобуте в той спосіб залізо перевозять до Німеччини.

о. Д-р В. Кушнір.

Ось чому ще нема спільного Репрезентаційного Комітету

(Продовження)

НОВА СПРОБА СУС, ЩОБИ ТАКИ СПІЛЬНОГО РЕПР. КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ НЕ БУЛО.

До тепер представники СУС і "У. Г." говорили і писали, що вони ніяк не погодяться на співпрацю з УНО в Репр. Комітеті і тому такий Спільний Комітет, де би було УНО безапеляційно відкидали. Підчеркували, що в співпраці з УНО, **не хотять захляпати собі лиця і тому не можуть подати руки УНО-ві.** Колиби все таки якось погодилися, то УНО мусілоби зложити публичну сповідь за свої гріхи, відречися "гітлеризму, фашизму, тоталітарности . . ."

Очевидно, вони бачили, що на дальшу мету так справи ставити не можна, особливо, коли цей арґумент не промовляв до публичної опінії, та не міг встоятися супроти численних редакційних статей "У.Г." де цей часопис в тім часі більше як котрий небудь інший часопис в Канаді, писав про гітлерівські та проти-демократичні статті. Треба було конечно щось придумати, щоби все таки своє первісне становище відносно Спільного Репрезентаційного Комітету Українців задержати і до створення його не допустити. Щож видумали? Лишають вже УНО в спокою, значиться вже готові йому **подати руку, не бояться захляпати собі лиця,** але підшукують собі іншого партнера, про якого до тепер не було ніколи мови, на якого взагалі українське, національне, організоване життя не звертало жадної уваги. Цей новий партнер має дуже шумну назву. Виглядає, що **він** сам заступає ціле життя Українців Канади! Його назва це: **Союз Українських Організацій (СУО).**

Що то таке є: Союз Українських Організацій?

Щоби відразу заспокоїти цікавість українського громадянства в Канаді, то скажу відразу: **Це так звані українські Троцкісти-большевики** — або **Лобаївці.**

Недавно тому, у Вінніпеґу в Робітничім Домі, зайшло непорозуміння, не знати чи дійсне чи мниме, менше більше так як зайшло в Москві на Кремліні між Сталіном а Троцьким. Певна група большевиків з Робітничого Дому вийшла під проводом **Лобая** і утворили осібну свою організацію під повищим іменем. Називають їх залюбки також: Лобаївцями. Вони заступають становище: Лейби Троцького, називаються отже також; троцькістами. Цей поділ большевиків українського походження в Канаді на дві групи, припав менше більше в тім часі, коли то в Москві рішено, щоби большевики вдералися всіми силами до національних організацій, старалися там найперше о свої впливи а відтак справа дальше вже піде гладко. Тоді по всіх краях і між всіми народами почали большевики виконувати наказ з Москви і зачали переговорювати з деякими менше відпорними на большевизм національними організаціями та на спілку з ними зачала творити так звані: **"Народні фронти".**

Конечно треба було під тим оглядом зробити щось також і в Канаді. Наші українські національні організації занадто багато мають досвіду, щоби дати себе злапати на засідку большевиків. Тому що доступ большевиків до українських національних організацій в Канаді з фронту показався неможливим, треба було створити спеціяльну, нову організацію, більше з закраскою національною, яка би мала улегчений підхід до середини українського національного життя. І так сталося. В Робітничім Домі у Вінніпеґу відбулася, ніби "хатна революція", наступив розкол. Одна партія остала на старім місці в Робітничім Домі, а друга перенеслася з часом аж до Торонта. Були між ними навіть процеси, але для більшої справи, чому і тим не зарызикувати. Цілком так само як в Москві між Сталіном а Троцьким. Оба посварилися, Сталін післав Троцького на заслання, але хитрий Троцький вирвався від свойого ворога, заїхав на американський континент і там робить прекрасну большевицьку, сталінську, роботу.

У нас, на українськім ґрунті в Канаді, чого не міг довершити тов. Навізівський, це прекрасно сповняють лобаївці.

Як СУС і СГД познакомилися з тими "українськими робітниками патріотами", знає один тільки Бог. Досить того, що під теперішну пору в Канаді виступає бльок організацій: СУС, СГД і СУО.

ПЕРШИЙ ПУБЛИЧНИЙ ВИСТУП БЛЬОКУ СУС, СГД І ЛОБАЇВЦІВ (СУО).

Рішили: Розвязати теперішній Репрезентаційний Комітет Українців Канади.

СУС найшов з Лобаївцями дуже скоро спільну бесіду. Часто сходилися, радилися, а відтак, було це 7. березня ц. р. рішили написати спільний лист до **Братства Українців Католиків** і також до УНО.

Зогляду на це, що СУС і СГД це письмо уважали за так важне, що коли Братство Українців Католиків їм на нього не відповіло, то вони відмовилися прийти на спільну конференцію, хочу навести його в цілості, а відтак приглянемося поодиноким точкам та домаганням.

РІШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СУС, СГД І СУО В СПРАВІ СПІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ В КАНАДІ

Маючи в виду найвище добро українського народу в Европі та інтереси українських горожан в Канаді, уповажнені представники трьох українських центральних організацій, а саме СУС, СГД і СУО зїйшлися дня 7. березня, 1940 на спільні наради, щоб остаточно вияснити і усталити своє відношення у справі Репрезентаційного Комітету Українців Канади.

Після вичерпуючих нарад представники вгорі названих організацій дійшли до слідуючих заключень:

1. СУС, СГД і СУО однодушно заявляються за тим, щоби в Канаді був створений один Репрезентаційний Комітет, до якого на парітетних правах входили 6 організацій: БУК, УНО, СГД, СУС і СУО.

2. Щоб до Репрезентаційного Комітету кромі репрезентантів вгорі названих організацій були кооптовані видні особи зпоза тих організацій в не більшому числі ніж пять. Кооптація переводиться при однодушній згоді усіх репрезентантів організацій, зазначених в першім уступі. Кооптація членів Репрезентаційного Комітету має відбутися перед виборами Екзекутиви.

3. Беручи під увагу, що під цю пору існує в Канаді Репрезентаційний Комітет, до якого увійшли тільки представники БУК і УНО, зібрані репрезентанти організацій СУС, СГД і СУО прийшли до заключення, що Репрезентаційний Комітет в складі двох згаданих організацій (БУК і УНО) повинен розвязатися, щоб в цей спосіб була дана можливість створення Репрезентаційного Комітету, до якого могли б увійти всі пять організацій, а саме: СУС, СГД, СУО, БУК і УНО.

Зібрані репрезентанти організацій СУС, СГД і СУО оцим заявляють, що їх організації в ніякому разі не погодяться на так звані доконані факти, а зокрема: на доповнення існуючого вже Репрезентаційного Комітету зложеного з представників БУК і УНО, ані на саме одобрення доконаних ними актів.

4. Якщо організація БУК і УНО погодяться на услівя обняті уступами 1, 2, 3, тоді очевидно прийде до створення одного Репрезентаційного Комітету.

Після створення такого Комітету всі організації заступлені в Репрезентаційному Комітеті підпишуть і оголосять в українській пресі оцю заяву:

В беззастережній льояльности до Канади і до Британської Імперії ми, нище підписані українсько-канадійські організації, оцим годимось створити центральний репрезентаційний комітет для слідуючих цілей:

1. Помагати канадійському урядові в веденню теперішньої війни до успішного її укінчення.
2. Піддержувати канадійські інституції, основані на демократичних принципах.
3. Причинитися до перемоги демократії проти німецької та російської диктатури, уможливлюючи в центральній Европі освободження поневолених народів взагалі, а зокрема заснування самостійної української держави.

5. Зібрані репрезентанти організацій СУС, СГД і СУО уважають, що місцем осідку екзекутиви Репрезентаційного Комітету має бути місто Вінніпеґ та що члени Екзекутиви мають мешкати в самім Вінніпеґу, або в його підміських околицях. Це на те, щоб екзекутива не мала труднощів у своїй праці через резиденцію її членів у ріжних місцевостях Канади далеко від Вінніпеґу.

6. Щоб обминути всі можливі неясности на будуче, зібрані репрезентанти СУС, СГД і СУО висловлюють думку, що завданням Репрезентаційного Комітету буде **координувати співпрацю** українських організацій у справах, які є спільні для всіх Українців.

7. Вибір екзекутиви відбудеться після остаточного сформовання Репрезентаційного Комітету і уставлення статуту.

8. Першою і найосновнішою вимогою співпраці в Репрезентаційнім Комітеті має бути повна льояльність кожної з зарепрезентованих організацій супроти інших зарепрезентованих організацій. Без того навіть спільно створений Репрезентаційний Комітет свого завдання не виконає.

Вінніпеґ, Ман., дня 7. березня, 1940.

За Союз Українців Самостійників: Мир. Стечишин, в. р.
За Союз Гетьманців Державників: Т. Дацків, в. р.
За Союз Українських Організацій: М. Кащак, в. р.

Коли Заряд Братства Українців Католиків одержав це письмо, побачив що письмо прийшло найперше на невластиву адресу. Ріжні справи, які відносилибися до створення одного спільного комітету Українців Канади почавши від 3-го лютого ц .р. може розглядати виключно тільки РКУК, тимбільше, що РКУК вже відносився до СУС і СГД в тій справі ще 19. лютого ц. р. З другої сторони **рішення** тих організацій є того змісту, що Заряд Братства Українців Католиків, не то що не хотів відповісти, але уважав в тій справі переговорити усно з представниками СУС і СГД і вказати їм на далекосяглі наслідки їх спілки з СУО, та на це, що коли ми будемо в цей спосіб поступати, то не тільки скомпромітуємо свої організації але взагалі цілу українську справу. Мимо цього, що я це телефонічно говорив і з п. М. Стечишином і з п. Др. Т. Дацковим, то вони не тільки свою справу катеґорично обстоювали, але і публично помістили в "У. Г." і "К. Ф." це письмо, визиваючи прямо, що БУК не відповів, бо не має що відповісти. А тимчасом БУК не тому не відповів, що немає що відповісти, але тому, що не хотів такої справи брати на папір, хочби від організації до організації, бо **рішення** з дня 7. березня, то наглядний документ ґанґренування нашого національного життя. Про це Заряд БУК-ів хотів отверто поговорити, щоби на цьому було скінчилося, але не хотів писати, бо немилий спомин з письма остає, хочби навіть і справи змінилися.

Я дуже нерадо пишу про цю справу також на сторінках преси, сьогодні однак на виразне бажання і "У. Г." і "К. Ф." і прямо на публичний визов їх сторони я це роблю, хоч з болем серця.

Зачнемо від початку і застановимося коротенько над найважнішими точками цього славного письма: Письмо започинається на самій горі словами: **Рішення Організацій СУС, СГД і СУО . . .** значиться, коли **рішення,** то нема що дискутувати, радити, то все треба тільки приняти. В такім тоні видержаний цілий лист: одним словом: складайте оружжя.

1) В першій точці листа: СУС, СГД і СУО заявляються однодушно за Спільним Комітетом, перший раз тут заявляють, що годяться навіть на присутність УНО, якого СУС дотепер рішучо відкидав, але хотять щоби і БУК і УНО признали большевицькій організації СУО рівні, парітетні права в Комітеті. В цей спосіб, кожний бачить ясно, як через приняття большевицької організації до середини, ослаблюється **національний характер** самого комітету і взагалі всіх організацій, які там заступлені, та цілої української національної справи.

2) Коли СУС і СГД поставили справу з большевиками ясно друга точка Рішення, цілком доцільно і льоґічно стремить до дальшого ослаблення **національного характеру** цього комітету, якщоби він повстав. Іменно бажають кооптовання, значить покликання інших пятьох осіб. Які ці особи малиби бути? Кажуть у свойому **рішенню: видні особи.** До тих "видних осіб" нічогісінько більше не додають. Чи це малиби бути особи Українці, чи інші; чи визначні в українськім національнім життю, чи також людей **видних** в ділянці інтернаціональних, соціялістів, большевиків і т. п., зовсім про те не згадують.

Значить отвирають двері в хаті на "розтвір". Ясного очеркнення осіб це письмо нарочно оминає, а вже за всяку ціну оминає таких очеркнень як "український" і "національний" і то в таких місцях, де цього оминути рішучо не можна.

Як СУС і СГД "однодушно" приняли до себе большевицьку організацію СУО, так само **"однодушно"** мусілиби приняти всі разом **тих пять видних людей,** навіть тоді, колиби пр. тов. Лобай, чи тов. М. Кащак запропонували: Троцького, Літтерика, чи Навізівського. Тут не сміє бути жадної дискусії: тільки **однодушно.** Цілком так як читаємо про рішення диктаторських країн: Гітлера чи Сталіна: Однодушно. Бо горе тому, що спротивився б. Зараз Сибір, Соловки, чи яка там гітлерівська тюрма. Вправді тут у Канаді тих тюрем нема, та однак бльок СУС, СГД підкріплені диктаторським духом СУО мають іншу загрозу. **Ті видні люди** мають бути вибрані перед вибором екзекутиви. Коли би їх не вибралося, не буде Екзекутиви, отже не буде Репрезентаційноко Комітету. А це може дуже легко статися, бо завсіди може хтось один найтися, що скаже: "Я того не хочу", а другий скаже "Я тамтого не хочу" і справа може завестися в безконечність, от як пр. СУС не злюбив собі УНО і переговори йдуть уже півтора року і ще нічого нема. Коли приглянутися докладно цій точці, то вона найвиразніще говорить, що **СУС стремить до цього, щоби взагали ніякого комітету не було.**

Та тут ще є інша можливість: думають собі СУС, СГД і СУО: Ми всі три все підемо разом; ми будемо піддавати тих людей, що ані БУК ані УНО не погодяться. Впрочім вистане, щоб тільки хтось один з їх організації не погодився, то ціла справа перепала. А тоді перед людьми: це той чи той завинив, що нема Спільного Комітету, це вина БУК-а, це вина УНО. Чи сяк чи так, то ціль свою могли б осягнути. Впрочім то люди вчені, вони знають історію а історія, то учителька життя. Таку саму точку "Однодушности" мала колись польська конституція і тою одною точкою "однодушности" завалили Поляки свою державу.

3) Творці Рішення з 7. березня ц. р. коли так справу поставили "твердо", що нема як з неї викрутитися, добираються тепер до самого ядра справи: **Треба конечно існуючий Репрезентаційний Комітет Українців Канади повалити.** Тактика вже уложена, а тепер треба тільки це все взяти щиро на папір, бо як слушно завважує п. М. Стечишин у своїй статті: До історії створення спільного Репрезентаційного Комітету" з дня 10 квітня ц. р., що: " Хто боїться писаних умов, той тільки доказує, що він відноситься до справи нещиро і що йому самому не можна вірити". Тому в точці 3-ій свойого **рішення** пишуть "щиро" так: ..."що Репрезентаційний Комітет в складі двох згаданих організацій БУК і УНО, **повинен розвязатися..."**

Висказ "повинен розвязатися" виглядає так, наче би то було тільки побажання, пропозиція в сторону БУК і УНО, над чим ще можна застановитияс, подумати, чи то було би вказаним, чи ні, чи можна знайти яку кращу дорогу чи ні. Вдійсности справа так не мається. Існуючий Комітет не тільки повинен розвязатися, але **він має розвязатися.** Чи що нового створиться, чи ні, то інша річ, але цей Комітет **має розвязатися.** В тій самій точці читаємо дослівно такі слова: **"Зібрані репрезентанти організації СУС, СГД і СУО оцим заявляють, що їх організації в НІЯКОМУ РАЗІ не погодяться на так звані доконані факти, а зокрема: на доповнення існуючого вже Репрезентаційного Комітету зложеного з представників БУК і УНО, ані на саме одобрення доконаних ними актів."**

(Кінець буде.)

КАНАДІЙЦІ МУСІТИМУТЬ ЖЕРТВУВАТИ

Головний директор державного канадійського банку, Ґрейем Товерс заявив, що дотепер тільки мала частина канадійських громадян покривала кошти війни. А треба на діятися, що в короткому часі щораз ширше коло канадійських громадян мусітиме поносити воєнні тягарі і приносити особисті жертви. Знаючи патріотизм Канадійців, Таверс висказав певність, що вони радо ті тягарі понесуть.

P. MANNING LUMBER CO. LTD.

За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.

10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

ПРО НОРВЕҐІЮ

Норвегія або Норе — західна держава Скандинавського півострову. Має протору 324-000 квад. кільометрів і населення 2,800,000; із них 20,000 Ляпонців та 8,000 Фінців, а решта Норвежці. До Норвегії також належать підбігунові острови Шпіцберген, Ян Маєн і Бернея — всі три 388,000 кв. кільометрів.

Норвегія (без підбігунових островів) країна гориста (гори досягають 2,480 метрів висоти) і складається з двох частин: старої кристалічної непоморщеної, та дещо молодшої, поморщеної в силюрі. Велике морфольоґічне значіння мав великий сухольод (багато озер). Гори Норвегії опадають стрімко до заходу і лагідно до сходу. Побережжя цеї країни сильно порізане далеко врізаними в суходіл глибокими та дикими фіордами, а далі від моря тягнуться пустинні височини фіельди.

Підсоння Норвегії завдяки Гольфовій струї дуже тепле й особливо зимою температура міст Норвегії рівняється температурі південних міст, положених 16—20 на півдні; так, наприклад, температура Берґена рівняється температурі Трієста, а Гаммерфеста — Одесі. Пристані (порти) не замерзають; опадів Норвегія має багато.

Норвегія має найбільш на північ висунені міста світу, а ячмінь удається тут ще під 70 півн. шир. Але ці спритливі для людини умовини є лише у вузькій прибережній смузі, а височинне нутро країни (фіельд) це неприступна, незаселена тундра так, що 74% площі Норвегії є невжитка, а лише 2 відсотки ріллі та 1 відсоток луки, зате 23% лісу.

Хліборобство (овес, ячмінь і картопля) та скотарство (випас коней, рогатого скоту, свиней і овець) не покриває потреб краю, лісове господарство та деревна промисловість (продукція целюльози, паперу та сірників) доволі розвинена. Норвегія має дещо залізної руди, алюмінію й цинку, не має вугілля, тому розвинена лише електрохемічна промисловість. Та найбільше значіння для Норвегії має морська риболовля, мореплавство та торговля; ловлять річно 278,000 тон риби (головно доршів) і 3,438,000 гектолітрів оселедців. Головними продуктами вивозу є риба та ліс (73% вивозу).

Норвегія має найбільшу у відношенні до свого населення торговельну фльоту (вдвоє більша від Великої Британії) 2,968,000 тон брутто (5-та щодо числа фльоти Европи, 7-ма в цілім світі), морський оборот 9,480,000 рег. нетто тон, а кораблів будують 5,100 тон річно. Торгує Норвегія з Великою Британією, Німеччиною і Злученими Державами. Норвегія вже в давнину мала велике мореплавне значіння. Її мешканці, відомі в середньовіччі вікінги-нормани, були відомі своїми походами й підбоями не лише в Европі, але доходили до Ґренляндії й Америки.

Норвегія вперше політично обєдналася в 872-ім році і була незалежною до 1397 р. крім малої перерви в рр. 1028-35, коли вона належала до Данії. Опісля (себто від р. 1397) Норвегія належала знов до Данії аж до р. 1814. Від 1814 р. до 1905 р. Норвегія була в персональній унії зі Швецією. Цю унію розвязали мирним шляхом і Норвегія аж до нині є суверенною конституційною монархією, хоч господарські впливи в ній Великої Британії є чималі.

Норвегія є одною з найкультурніших держав світу, анальфабетів та злочинців в цій країні майже нема, а смертність дітей-немовлят (5%) найменша в Европі.

(Із "Української Загальної Енциклопедії").

БУВШИЙ КОМУНІСТ РОЗКРИВАЄ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПЛЯНИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Бувший комуністичний діяч і бувший голова юнії робітників на підземній залізниці в Ню Йорку, Томас Гомфрі О'Ші, зізнавав перед комітетом Даєса про організацію і пляни большевиків у тій і в інших юніях. О'Ші каже, що він деякий час сам був членом комуністичної партії, тому що комуністи буцім то щиро заступались за права робітників. Пізніше переконався, що вони вкрутились в юнію тільки на те, щоб її захопити в руки і використати для політичних цілей. Теперішній голова юнії, Майкел Квил, є цілком на услугах комуністів.

Далі О'Ші, родом ірляндець і бувший член тайної Ірляндської Республиканської Армії, оповідав, як комуністи підбехтували ірляндського націоналістичного духа, щоб дістати боєвих членів, і як плянували захоплення всіх важніших силових (електричних), водопроводних, ґазових і транспортових індустрій. Маючи їх в руках вони плянували довести до страйків і тим способом здобувати політичні користи та перемоги. "Це довело б до розвитку революційного положення" — казав О'Ші. Він подрібно оповідав про комуністичні фонди на агітацію між робітниками, про наради з Емтером і іншими комуністичними лідерами, та про імян юнії, у якій нюйорська організація мала б перевагу. Вона була і далі є опанована комуністами.

О'Ші також оповідав про "стрілецькі клюби" і "стрілецькі дружини" юнії, у яких члени відбувають вправи з рушницями, цілком так, як члени "Християнського Фронту", яких тепер судять.

М. Квил частинно заперечив твердження О'Ші і заявив, що вправи з рушницями були невеликі і творили частину спортової програми юнії.

("Народна Воля")

Короткі вістки про европейську ситуацію

Німці впевняють, що вони получили свої сили на суші між Ослом і Троньєм та зайняли місто Домбас.

Британійська адміралія сповістила про втрату двох субмарин і двох сплавних лодок та про те, що німецький натиск у середущій Норвегії продовжується.

З Норвегії подають, що британські протилетунські гармати домінують над Намсоном.

Зі Стокгольму в Швеції звіщають, що на німецький ґарнізон у Нарвіку дуже напирають аліянти та що Німці тратять там усі свої артилерійні позиції на користь аліянтів.

З Парижу доносять про посилені повітряні бої в цілій Норвегії.

Дня 5-го квітня премієр Чемберлейн сказав у парляменті, що всі британські сили відтягнено з Андалснес без страти одного вояка; що плян заняти Троньєм із півдня Британці закинули; що британська повітряна фльота сильно понищила німецькі летовища в Норвегії; що аліянтська воєнна фльота відплила в сторону Александрії.

Зі Стокгольму подають, що британські воєнні кораблі вдарили на німецькі військові транспорти в Катеґат; що Німці цофнули свої передні сили під Ророс; що боротьба зосереджується біля Домбасу — за посідання того залізничовузлового міста.

З Парижу подають, що на заході спокійно.

Греція покликала 10 річників резервових офіцирів...

Чи Називають Вас Люди Лінивими?

Багато людей чуються умученими й ослабленими без ріжниці як багато спочинку вони мають. Це не значить, що вони є лінивими. Часто їм треба чогось, що побудило би їх до більшої діяльности — якогось побуджуючого тоніку.

Якщо ви є одним з тих нещасливців, то чому не спробуватіб **Нуга-Тон.** Його поручає один приятель другому вже довгі літа, якраз на такі стани. Це може бути відповіддю на ваші клопоти. Як ні, то він не коштує вас нічого, бо коли ви не є задоволені, то вам звернеться ваші гроші. **Нуга-Тон** продають всі аптикарі. Повне лічення на один місяць за Одного Доляра. Він поміг другим. Переконайтеся самі.

На запір беріть Уга-Соль. — Ідеальне [illegible] 50c

Весняний сонет

Поплили мряки геть і розцвіли вже лози
Тай розливають скрізь ті пахощі душні
І дзвонить жайворон у ясній вижині,
А на пільних стежках сліди русалок босі.

Із синяви небес падуть перлини-роси
На бори і луги, на килими лісні
І вітер прилетів на спіненім коні
Тай торгає в гаю беріз розвійні коси.

А там вільні поля вкриваються густими
Пасмами свіжих трав і тягнуться у даль,
Там клекотить потік і вітами буйними

Смереки хиляться понад пільний хрусталь.
Там синя далечінь ховається в імлі,
Тут леготи хмільні весняної землі.

Р. Кедро.

ФЕДЕРАТИВНА ЕВРОПА

В нюйорськім католицькім журналі "Коммонвил" француський фільософ Жак Марітен помістив статтю, в якій говорить, що по успішно закінченій для аліянтів війні треба буде перебудувати Европу на цілком інших основах. З европейських країв мусить бути створена одна велика федерація, в якій усі народи втратили б трохи зі своєї суверенности на користь одної спільноти. Ті народи мусіли б утратити право творити власні армії. Була б лиш одна міжнародня армія, яка держала б порядок. Марітен говорив, що в тій федерації обійшлося би без Росії, яку можна штовхнути до Азії. Щодо Німців, то він перестерігав, що Німеччини не можна кавалкувати, а треба з нею поступити справедливо. Але водночас додав, що треба знищити в Німеччині того пруського духа, який кожний раз відновляється і очолюється або пруськими цісарями, або диктаторами в роді Гітлера.

Німецькі шпіони в чужих державах

Як відомо вже зі звідомлень з Европи, Німці перед наїздом на Данію й Норвегію пустили в рух цілі леґіони шпигунів, які приготовили й улегшили наїзд. Безперечно, що той підступ був найважнішим чинником у війні німецької армії проти безборонної Данії й майже безборонної Норвегії.

Ті підступні акти Німеччини вчинили переляк у всіх малих державах в Европі, що сусідують з Німеччиною, або до яких Німці можуть продістатись.

Особливо стрівожило це Швайцарію, Швецію і балканські держави.

Вони тепер поробили всякі можливі охоронні заходи, щоб Німці при помочі шпіонів їх не заскочили. Підозрілих арештують, а серед місцевих Німців є чимало підозрілих.

Найбільше бояться ті держави, де є значніше число Німців.

У Румунії є 700,000 Німців, а між ними 30,000 "свіжих" подорожників, яких власне підозрівають у шпигунстві.

У Швайцарії на 4,000,000 населення є 3,000,000 Німців, але ті ненавидять "прусацьку" й гітлерівську політику Німеччини, отже шпигунську службу сповняють насланці, за якими тепер влада строго слідить.

МОРЯКІВ ДИВУЄ, ЩО СПІЗНИЛО МОРСЬКІ ЛЕДЯНІ ГОРИ

Морські ледяні гори, що пливуть кожної весни з півночі на південь, спізнилися цього року щонайменше на шість тижнів. Ця дивна й нечувана досі обставина дивує моряків немало. Тому з Бостону виплив минулого тижня в північні сторони американський ледолом Челон, щоб розслідити причину спізнення північних "гостей" на південних водах Атлантику.

28 німецьких транспортових кораблів пішли на дно

Лондонський офіціяльний звіт подає, що від 8 квітня — від часу як Німці пішли на підбій скандинавських країв — 28 німецьких перевозових кораблів пішло на дно моря. Крім того числа є велика правдоподібність, що десять інших німецьких кораблів, яких поцілили британські торпеди, також потонули. Німці потерпіли також великі втрати від мін.

Ворошилов дораджує большевикам готовитися до війни...

АКТУАЛЬНА СТАРА УКРАЇНСЬКА ІНСТРУКЦІЯ

Гетьмана Пилипа Орлика свому синові.

Бюлетень У. П. Служби, виданий англійською мовою в Лондоні, пригадує цікаву інструкцію гетьмана України, Пилипа Орлика, вислану свойому синові Григорієві, який переговорював у Царгороді з представниками Франції, Англії й Туреччини. В цій інструкції читаємо таке: "Хай дозволить собі їх Ексцеленция, Амбасадор Франції, звернути увагу Візіра на географію турецької імперії й України, що є сусідами на Чорному морю. Висока Порта бажає, щоб її сусідом на Чорному морі була приятельська держава, бо інакше Московщина опанує це море й знищивши кримську державу, рушить на інші території Порти, знайшовши для своїх плянів готових працівників... Я це не говорю тільки на підставі розважувань, але й на підставі певних фактів. Я часто чув це від покійного Гетьмана Мазепи, який вказував на ці наміри царя". Трохи пізніше Григор Орлик вислав до француського уряду меморіял, у якому писав: "Вже не заховують у Швеції славних традицій Карла XII, і московський посол поводиться з нечуваною зухвалістю у Стокгольмі та цілій Швеції. Тепер є ясно, що як довго Московщина не буде послаблевою на півдні, вона одного дня захопить цілу Фінляндію і навіть Померанію".

Чи не справдилися в минувшині і тепер ясні предвиджування гетьмана Пилипа Орлика?

Як назвуть ваш капелюх кошем — не образіться

То було в одному з нюйорських театрів. Одна пані сиділа в кріслі не знявши капелюха. Назад неї сидів мужчина. Хоч як старався він побачити, що діється на сцені — зза капелюха тієї пані не бачив нічого. Така ситуація нарешті озлобила мужчину й він гукнув з досади: "Здійміть той кіш з голови!" Але ж на голові тієї пані не кіш був, а капелюх і то капелюх куплений за добрі гроші. І пані образилася й заскаржила того чоловіка до суду — за образу її капелюха. Але в суді як на нещастя, засідала друга пані, суддя Анна Кросс. Вона й сказала ображеній пані: "Назвати капелюх кошем — це не образа. Зрештою й так багато жінок носять капелюхи, що їх годі капелюхами назвати."

БОЛЬШЕВИКИ НА СХОДІ

В той час, коли европейські держави заняті війною, яка все більше поширюється, продовжують большевики на сході свою політику просякнення та відновлення впливів, які було втрачено в часі революції. Совєтська преса повідомляє, про заключення нового торговельного договору з Іраном, головною точкою якого є дозвіл Советам мати в Тегерані торговельну делегацію з правом екстериторіяльности, та по всіх провінціях відділи. Другою точкою договору є дозвіл Советам відбудувати в Ірані нафтові бази також на основі екстериторіяльности, бази, які в разі потреби можна дуже легко переробити на авіяційні. В заміну за два ці кардинальні досягнення большевиків, які дозволять їм відновити комуністичну пропаґанду та в разі революції післати авіяційну допомогу, дістають Перси "право вільного транситу через територію СССР" та "право необмеженого продажу там своїх продуктів".

З УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.

"Ілюстровани Курієр Цодзенни" з Кракова, і "Український Голос" з Вінніпегу

(АКТУАЛЬНА СТАТТЯ В "БУДУЧНОСТИ НАЦІЇ").

Всім Українцям без виїмку, деби вони не жили, знані є методи борби якої уживали Поляки відносно Українців. Ціль цеї польської борби проти Українців на протязі віків, а особливо за послідних 25 літ, була: Українців винародовити, то значить міліони Українців зробити Поляками, і в цей спосіб забезпечити собі раз на завсігди безпечний стан посідання на українських землях. В тім напрямі йшла ціла польська внутрішна політика, так ділав центральний уряд в Варшаві, так ділала ціла польська адміністрація на укарінських землях Галичини.

Ріжні польські закони сипалися як з мішка, щоби тільки осягнути свою бажану ціль.

Та мимо того всього, той український нарід, не тільки жив, а здається, ще й кріпшав кожного дня що раз то більше та більше та нераз ставив більший опір свойому наїздникові як він цього сподівався.

Коли польський уряд побачив, що вся дотеперішна його тактика не має жадного позитивного успіху, зачав продумувати над тим, як би то конечно дібратися до серця українського народу. В польських урядах, в головах польських політиків а передовсім на сторінках польської шовіністичної преси, зачали появлятися нові, свіжі проекти, пляни, якими все таки вдалобися знищити Українців Галицької Землі.

Перед у тих плянах та проектах вів польський часопис **"Ілюстровани Курієр Цодзенни"**, який виходив в Кракові. Він придумав цікаву схему на знищення Українців. З часом схема цеї газети принялася в цілій урядовій Польщі, а кличів його уживали польські політики навіть за границею, щоби оправдати "пацифікації" Українців. Щож то за плян придумав "Ілюстровани Курієр Цодзенни" з Кракова, щоби знищити Галицьких Українців? У свойому пляні поставив такі засади:

1) Від нині уряд польський не буде говорити більше з Українською Парляментарною Репрезентацією в Галичині (з Проводом Українців) в справі польсько-українського порозуміння, але, понад голови Проводу, буде говорити безпосередно з українським народом ("почцівим рускім людем".)

2) Провід Українського Народу в Галичині, це провід чужий, який з народом не має нічого спільного, це агенти Німеччини, а їх політика, це політика німецька, яку треба за всяку ціну знищити. Тоді стан посідання Польщі на українських землях буде запевнений.

3) Український Народ ("рускі людек"), хоч він говорить дещо відмінною мовою від мови польської, однак ця мова, то тільки діялект мови польської, а сам нарід, думає, бажає і відчуває зовсім так само як Поляки в Варшаві чи в Кракові.

4) Український Народ ("рускі людек") творить 99% того населення, а його "фальшиві" провідники, що є тільки чужими агентами, творять всього 1%.

5) Тому нема що бавитися з тим 1% тзв. українських провідників а порозумітися безпосередно з українськими масами, котрі нічим не ріжняться від мас корінної Польщі.

Від кількох літ, до війни, проєкт цей "Ілюстрованего Курієра Цодзеннего" з Кракова, був провідною ниткою цілої політики Польщі відносно Українців. Наслідки цього були: Тисячі українських інтеліґентних провідників українського народу в Галичині опинилися в таборах Картузької Берези та в інших кріміналах та вязницях. Цеї методи уживала Польща аж до послідних днів свойого існування, до вибуху теперішньої війни, однак з таким самим наслідком невдачі, як передше.

Нині, Польща, що хотіла в такий спосіб знищити Українців Галицької Землі, лежить в руїнах війни, "Ілюстровани Курієр Цодзеник" з Кракова, пропав без сліду, а група Костка Бернацького, що групувалася біля цеї ґазети та під шумною назвою **"Вольномисліцелі"** ширила **"Звиценство Дзябла"** та **"Культ Сатани"**, жне нині не на українських, але на польських землях, обильне своє жниво.

Хоч Польща нині повалена, а "Ілюстровани Курієр Цодзенни" з Кракова скінчив ганебну свою ролю, то однак методи "ІКЦ" жиють і мають своїх вірних приклонників, прямо рідних братів, якщо не більше.

Перед нами лежить число **"Українського Голосу"** з Вінніпеґу, з дня 17. квітня ц. р. А в тому числі є стаття: **"Міркування під хвилю"**.

"Український Голос" з Вінніпеґу, це орган твз. Союзу Українців Самостійників в Канаді. Ця орґанізація чисельно невеличка, однак, разом зі своїм органом "У. Г." хорують на манію великости. За всяку ціну хочуть мати не тільки контролю над своїми членами, але над всім українським народом в Канаді. Хотіли би конечно придбати для своєї орґанізації передовсім Українців Католиків, яких є 75% всіх Українців Канади. Значить [illegible]. Але як до цього дійти. До осягнення своєї цілі "Український Голос" подібно, як польський уряд, кував ріжні пляни на протязі 25 літ розбивання єдности української еміґрації в Канаді. Та мимо великого вкладу праці, успіхи малі, а стан посідання СУС не то що не поправляється, але з кожним днем марніє та нидіє. Треба щось продумати конечно, щоби підсилити свій стан посідання, треба найти новий плян походу на Українців католиків. Шукають, думають, аж ось і найшли: точнісінько плян "Ілюстрованего Курієра Цодзеннего" з Кракова. Ось що ми читаємо в цій статті "У. Г.":

1) Нам треба поставити собі перед очі не БУК, з яким переговорюють в справі поєднання, а цілу греко-католицьку організацію... Греко-католицька організація змістом дуже неоднородна, вона складається з трьох далеких, а то й дуже чужих собі частей.

2) **Першою** — основною частею цеї групи, є греко-католицький загал. Це загал український — він по українськи думає, бажає і відчуває. В своїх думках і бажаннях він нічим не ріжниться від українського православного загалу.

3) І ця часть творить 99% цілости греко-католицької групи. Та одна недостача в цій групі, що вона не має **своєї власної семостійної репрезентації. Її представниками є дальші від неї люди.**

4) **Другою** — маленькою частею цеї групи є греко--католицьке духовенство з Єпископом Ладикою. Однак греко-католицьке духовенство не є таксамо самостійною частиною. **Силою свого становища воно мусить стояти на ґрунті всесвітнього католицизму, якого осередком є Рим, а це цілком не те, що ґрунт український.**

5) **Третьою —** рішаючою частею греко-католицької ґрупи є католицьке вище і до найвищого начальства. **Коли греко-католицький загал є на сто процент українським, тоді вище до найвищого католицьке начальство є на сто процент неукраїнським.** (Зовсім як пише 'ІКЦ' — прим. складача).

6) В нашім випадку жерелом такої сили (зн. щоби годитися з СУС і "У.Г.") є **греко-католицький загал, а не греко-католицьке начальство.**

7) Коли ходить о силу, яку творить собою греко-католицький загал — то треба конче, **щоби той загал мав з між себе своїх світських представників. А тоді той загал набере і сили і поваги, як дійсний господар, що своїм розумом і волею рішає про свої справи. І тоді можна буде з ним говорити як з господарем.** (Понад голови Проводу; прим. складача).

Якщоби ці **"Міркування під хвилю"** не були писані українською мовою на шпальтах "Українського Голосу" з Вінніпеґу, ми свято вірили би, що це лише "Ілюстровани Курер Цодзенни" з Кракова. Дійсно цікаве споріднення ідей. Що за спритні люди, що за далекосяглі, прямо ґеніяльні пляни. Та тут ще одна річ: "Ілюстровани Курєр Цодзенни" з Кракова, для осягнення своєї цілі, видавав ще осібний журнал, що називався **"Тайни Детектиф"**. Він робив дуже гарну роботу. До цілости акції і запевненого успіху "У.Г." між українським громадянством в Канаді, такий орган конечно потрібний, якщо ще нема.

Українці Католики Канади вірять непохитно, що так як успішно перевів свою акцію на Українських Землях в Галичині "Ілюстровани Курер Цодзенни" з Кракова, то таку саму успішну місію між українським народом в Канаді сповнить "Український Голос" з Вінніпеґу.

С. В.

УТВОРЕННЯ ФІНО-КАРЕЛЬСЬКОЇ СОВЕТСЬКОЇ РЕСПУБЛИКИ

Згідно повідомленню з Москви ухвалив советський уряд утворити з земель забраних у Фінів дванадцяту советську республику, яка матиме назву Фіно-карельська. Позаяк на занятих фінських землях зосталося лише неповних 2,000 населення, бо біля 250,-000 Фінів втікли перед советською навалою, утворення фінської республики з земель, де нема фінського населення, ясно показує о що ходить. Памятаючи, що Совєти завжди утворювали національні советські республики перед нападом на дотичні краї, можна думати, що закінчена війна є лише першим етапом советського наступу на Скандинавію. Ознаки цього були помітні і в деклярацях московського уряду, який заявив, що заключення договору приязні та допомоги поміж скандинавськими державами буде вважати за загрозу собі з їх боку та витягне з цього відповідні консеквенції (Офінор).

ХОТІЛИ Б СХОПИТИ ГІТЛЕРА

Президент Інституту Карнеґія в Ню Йорку, Чорч, опублікував у "Ню Йорк Таймс" з 1 травня ц. р. листа, в якому говорить, що група людей з Пітсбурщини рішила дати нагороду тому чоловікові чи людям, які впродовж травня схоплять живого і здорового Адольфа Гілера й передадуть його в руки Ліґи Націй для суду.

Стережіть Здоровля

Ваш лікар то сторож вашого здоровля. Ходіть до нього періодично, щоб він міг досліджувати стан вашого здоровля. Коли він запише для нас ліки, ми будемо раді скоро і ввічливо обслужити вас.

Почтові замовлення виповняємо скоро і точно

MAZANA

ідеальна масть для екземи, сверблячок, прищів і інших скірних недуг.

Мала пачка 50c, велика $1.00.

WESTERN STOMACH POWDER

порошок для жолудка проти диспепсії, квасного жолудка, проти недуг органів травлення, при яких витворюються гази, згага, біль голови.

Пачка 75c. — 1 фунт 1.50

CREOCO COUGH ELIXIR

проти кашлю, перестуди, бронхіту і горляних іритацій. Скоро звільнює харкі й увільняє подразнення.

Мала фляшка 75c., велика $1.25

TONO-VIM

має в собі вітаміни B1 і B2

побуджуючий і звітамізований тонік для виснажених нервів. Для знервованих або виснажених працею, для тих, що втратили апетит і втратили контролю своїх нервів, і інсомнії. Цей тонік має особливу вартість для тих, що вертаються до здоровля. Вітаміни B1 і B2 додано на те, щоб доповнили в організмі брак тих елементів, що є есенціяльними у зрівноваженні кріпкости тіла, мозку і нервів.

Фляшка $1.00 і 15c пересилка.

The Western Pharmacy
Sereda's Drug Store
10310-101 Street, Edmonton, Alta.
або
Sereda's Drug Store
RADWAY, ALTA.

Великий циганський музика помер

В мадярській столиці Будапешті помер найбільший циганський музика, Мадярій. Грав він на скрипці. Музичний ґеній того скрипака був такий великий, що своєю музикою він відтворював дива. Найбільшим майстром був він сумовитих мельодій. Цигани грають звичайно лиш зі слуху. Мадярій грав також із нот і опановував визначних композиторів.

Похорон його відбувся в Будапешті 1 травня, а його домовину провожали безчисленні маси народу й тисяча циганських скрипаків, що грали похоронні марші — лиш на скрипках.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, вифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до загального відома членству і прихильникам Українського Народнього Дому в Едмонтоні нашу програму на біжучий тиждень:

(1) У вівторок, 7 травня, о годині 8.30 вечером відбудуться місячні збори Жіночого Товариства "Зоря". Проситься всіх членкинь численно прибути на збори в означений час.

(2)В середу і пятницю проби співу на концерт.

(3) В суботу, 11 травня, о год. 8.30 вечером Товариство Молоді устроює перший великий танець по цім великопостнім часі. Добірна орхестра буде приґравати. Приходіть громадно, а не пожалуєте.

(4) В неділю, 12 травня, о год. 3 пополудні відбудуться місячні збори Народнього Дому.

(5) Зараз по зборах, коло 4 години пополудні Товариство Молодих Панночок устроює чайне прийняття в честь своїх матерей з нагоди Дня Матері.

(6) У неділю, в День Матері, Співацький Гурток при Народнім Домі дасть концерт в честь Матерей. Прийдіть усі вшанувати той день. Діти нехай прийдуть вшанувати своїх матерей. Матері нехай прийдуть прийняти від них вшанування.

Просимо всіх взяти численну участь у вище згаданих підприємствах.

ЗАРЯД.

Орест Демків здобув університетський степень В.А.

В албертійськім університеті покінчив студії й осягнув степень В.А. п. Орест Демків, син п-ва Гр. Демкових в Едмонтоні.

П. Орест Нестор Демків є активним членом у молодечій організації при Народнім Домі і діріґентом хору молоді. Ширша едмонтонська публика знає його також з талановитих виступів у представленнях. П. Орест Демків, можна сказати, виріс при церкві й Народнім Домі й тому має многих приятелів та знайомих, які радіють з успіху покінчення університетських студій і складають йому побажання дальших успіхів у житті.

П. Гр. Демків, батько Ореста, є діяльним членом в українських католицьких організаціях і довголітнім головою місцевого Народнього Дому.

Українські абсольвенти фармацевтики в Алберті

В албертійськім університеті покінчили цього року школу фармацевтики й зістали запроповані до дипльомів з фармацевтики Українці:

Середа Сем з Ледук, Фербей Осип з Едмонтону, Никифорук Д. з Веґревил і Ґелета Д. з Нового Києва.

Два перші добре відомі едмонтонським Українцям. П. Сем Середа походить з "аптикарської родини". Його найстарший брат п. Василь Середа є власником аптики "Вестерн Фармасі" в Едмонтоні, а його молодший брат п. Степан Середа є власником аптики в Редвей, Алта. Третій з черги брат Сем тепер покінчив студії, а четвертий брат також студіює фармацевтику.

П. Осип Фербей є сином п. Дм. Фербея, власника Української Книгарні в Едмонтоні.

В Мус Джо, Саск., поліційний суд засудив Ф. Данхорта, "дослідувача Біблії" за порушення воєнних реґуляцій. "Дослідник Біблії" замість читати Біблію, розповсюднював брошурки, які могли пошкодити рекрутованню армії. Суд присудив йому $1 гривни або 5 днів увязнення.

Великий брак мешкальних хат в Едмонтоні

Від яких 10 років в Едмонтоні відчувається брак мешкань а в останніх двох-трьох роках брак мешкань прямо нестерпний. Міський урядник здоровля д-р Г. М. Литтл заявив на днях, що багато людей живуть у таких хатах, які давно повинні б бути розвалені, бо вони або несанітарні або грозять кожної хвилини заваленням. Другий урядовець департаменту здоровля сказав що одну розмірно невелику хату в місті перебудовано на "румінґ гавз" і в ній тепер мешкає 26 дорослих осіб. Одночасно з тим голодом мешкальних кватир рент підходить сильно вгору й люди, що заробляють мало, не всилі дістати помешкання й туляться де можуть.

Тепер треба в Едмонтоні що найменше 500 мешкальних хат, а вибрано перміти на будову тільки 7 домів.

Серед того мало хто тим журиться, хоч місто конче повинно прийти мешканцям з допомогою — відповідними кредитами, бо люди не мають покладних грошей, щоб за готівку будувати собі мешкання. В інших містах на сході а також у Вінніпеґу, місто будувало для аплікантів доми й передавало їх на довголітні сплати — навіть на 25 років часу.

ПРИВОЗЯТЬ НЕБУВАЛІ ЗВІРЯТА З ПІВДЕННОГО БІҐУНА

На кораблі "Санта Кляра", що приїхав оноді до нюйорського порту з Південної Америки, привезено цілий ладунок старих індійських реліквійта колекцію рідких звірят з південного біґуна.

Між звірятами, в цій околиці ще не виданими, є морський пес, що живиться виключно морськими крабами, жаби, що "висиджують" свої яйця в роті, та торбун величини миші. Зібрав цю колекцію Малколм Дейвис, куратор птиць у Краєвім Зоольоґічнім Парку в Вашинґтоні. Індіянські реліквії збирав Алден Мейсон з Музею Пенсилвенійського університету.

Морський пес, що живе крабами, це перше звіря тої породи, пійманe живцем. Піймано його сіттю на леді, як він заснув. Підчас перевозу його держано в холоді й поливано часто зимною водою.

В ПОВНІЙ ГАРМОНІЇ — КАЖЕ ПРЕМІЄР ЕЙБЕРГАРТ

Албертійський премієр Ейбергарт оповістив заяву, що соціяльний кредит і нова демократія є 'в повній гармонії'.

Ця заява має усунути замішання й непорозуміння в деяких людей щодо дальшого відношення між суспільними кредитовцями і партією нової демократії.

ВИШКІЛ ЛЕТУНІВ У КАНАДІ

Біля Торонта в Енґлінтон, відкрито першу авіяційну школу в Канаді, в якій будуть вишколювати військових летунів для цілої Британської Імперії в її війні з Німцями. Таких шкіл мають відкрити в Канаді 70, а в них мають вишколювати по 20 до 30 тисяч летунів річно. Пересічно ті летуни діставатимуть у Канаді по пів року науки. Опісля поїдуть на фронт. Замітне те, що вони водночас будуть перевозити через Атлантійський Океан бомбовики до Англії. Цілий той плян вишколу летунів у Канаді має коштувати около 200 міліонів долярів, які то гроші зложать не лиш Канада, але й Англія, Австралія та Нова Зеляндія.

Чому забагато мяса шкодить

Коли людина їсть по трошки мяса, хочби й що дня, то мясо їй не шкодить. Та є такі люди, що за раз зїсть і фунт або й більше мяса. Такі люди скоріше чи пізніше можуть загально ослабнути та отупіти розумово. Коли їмо забагато мяса, то в кишках вимножуються такі бактерії, що випускають із себе отруї. А ті отруї затроюють постійно кров. І від того людина стає і млява і тупа до думання.

Ґазетний папір у Канаді для Англії

Англія спроваджувала велику кількість паперу з Норвеґії. Тепер довіз з Норвеґії перерваний і велику кількість паперу будуть спроваджувати з Канади. Обраховують, що Англія закупить у Канаді 400 тисяч тон паперу ще цього року. Це піднесе ціну паперу в Канаді і цю звишку відчують канадійські видавництва.

Від початку травня всі ґазети в Англії, за винятком ґазет "Таймс" і "Дейлі Телеґраф" дістали наказ зменшити величину числа до 8 сторінок.

ЯК ФОРД ЗАРОБЛЯЄ

Річний рахунок прибутків Форда в Канаді виказав суму $3,012,570.88 за 1939 рік як чистий зиск. Всього приходу було 46 міліонів долярів.

Так з бідного фармера, потім робітника на чужім, став нині міліонер і добродій людськости, котрий своїм організаційних ґенієм, здібностями і працею добився не тільки великого майна, але також дав можність життя міліонам других людей через працю і справедливу заплату.

Певно можемо сказати, що Форд не закопав своїх талантів у землю.

АВТОМ З ЄЛЛОВНАЙФ ДО ЕДМОНТОНУ

До Едмонтону приїхав автом з Єлловнайф Генрі Дуссолт, перший чоловік, який до тепер поважився пуститись у дорогу через підарктичні сніги, леди й морози. Єлловнайф це майнерська оселя на далекій півночі над Медвежим озером, 1,000 миль від Едмонтону.

Дуссолт є таксідрайвером у Єлловнайф і приїхав заміняти собі авто. Розуміється, що ніякої дороги туди нема і Дуссолт їхав, куди очі його несли — через озера, ріки і безкраї пустарі. На Великім Невільничім Озері застряг у снігах і мусів враз з товаришем їзди відкопувати авто. В цю небезпечну дорогу він пустився 25. березня а до Едмонтону прибув 3 травня. Така то непосидюща є люрська вдача.

НЕБІЖЧИК ПЛАТИТЬ ПОДАТОК

До міського будинку в Вінніпеґу прийшов "небіжчик", щоб заплатити свої податки.

Коли він подав своє імя, клерк заглянув до паперів і сказав:

"Гей, ми маємо вас записаного як небіжчика. Ми післали вам бил цього року й минулого й оба рази почтовий уряд завернув з дописcкою "помер".

"Зовсім не помер," відповів живий "небіжчик" — і заплатив податок за два роки, при чім подав свою змінену адресу.

Скидає вину за війну в Хінах на другі держави

Шеф штабу японської армії що оперує в Хінах, ґен. Сейшіро Ітаґакі, кинув обвинувачення за хінсько-японську ворожнечу й війну на европейські й американські держави. Він сказав, що завданням японської армії є — розбити протияпонські ілюзії Хінців, що їх підсичують Росія, Франція, Велика Британія і Злучені Держави.

Дрібні Вістки

Двоє бувших послів до албертійської леґіслятури з партії соціяльного кредиту, що провалилися при останніх виборах, дістали тепер працю в провінційних урядових установах. Вони є: Г. Інґлій і пані Ідит Ґостик.

12-літній хлопець важить 230 фунтів і високий на 5 стіп і 9 цалів. Він тепер у пятім ґрейті й кажуть, що його ум відповідає його силі і зростові. Той хлопець живе зі своїми родичами в Енілда, на Піс Ривері в Алберті.

Три бандити обрабували банк у Лісайд, Онт. (передмістя Торонта), на суму $600 і втекли таксівкою. За містом поліція знайшла ту таксівку, а в ній пораненого і звязаного таксідрайвера.

27 воєнних вдів. Від початку війни, яка почалася в вересені минулого року, дотепер, Канада має 27 вдів по поляглих на війні канадійських вояках. А воєнну пенсію побирають тепер 32 осіб.

Хотять, щоб торонтонські міські радні були вибирані на два роки, а не на один, як дотепер. Ця справа піде під референдум в осінніх міських виборах.

Німці випустили на волю 50 британських і французьких горожан, котрих були інтернували в Норвеґії після того, як ті прирекли не виступати проти Німеччини.

В Бразилії засуджено 64 комуністів на 3 до 7 років вязниці за пропаґанду. В Бразилії заборонені всі політичні партії, в тому також комуністична.

В Слявонії, в місцевості Дяковій прийшло до бійки між 170 чоловіками й жінками в наслідок політичної сварки між шкільними дітьми. 3 особи згинули, 20 було ранених.

В Едмонтоні почалася судова розправа проти тютюнeвих компаній в Алберті. Компанії обвинувачені за створення комбайну для контрольовання продукції і цін тютюну.

В Комарно, Ман., випив отрую і лежить важко хорий 23-літній Василь Гуцал, торговець скотом. Перед двома тижнями Гуцал купив 4 штуки худоби від фармера Мороза, якого кілька днів пізніше знайдено замордованим в його таті, 8 миль від Комарна. Самовбивчий замах Гуцала може дати ключ до загадочного морду Мороза.

В Монтреалі закінчився перемогою страйк робітників голкових варстатів. Робітники дістануть 10-процентову підвишку й нову підвишку на випадок піднесення коштів життя внаслідок війни.

Домініяльний міністр рільництва Гардинер зажурився великою падвишкою свинського мяса в Канаді.

Угорщина погрожує Словеччині, якщо в Словаччині не будуть респектовані "права угорської національної меншини". Не поможе Словаччині й те, що вона "ховається за плечима німецької гарантії" — сказав угорський міністр заграничних справ Чакі в парляменті.

ГУМОР

Програма рільничої вистави.

Година 9: — Прибуття худоби і свиней.

Година 10: — Прибуття почесних гостей.

Година 12.30: — Спільний обід.

Німецькі політичні переконання.

Гітлер звиджує фабрику воєнних виробів і питає директора:

— Є тут ще комуністи між робітниками?

— Гм... так... около 30 процент.

— До чорта! А монархісти є?

— Також около 30 процент — відповідає директор.

— Доннерветтер! А скільки маєте республиканців?

— Буде їх 40 процент.

Гітлер зачинає пінитися зі злости:

— До сто чортів! І ні одного націонал-соціяліста тут нема?

— Противно, мій фірере — всі є гітлерівцями.

Вишукав одно добре, та й то неправдиве.

— Джан, чому ти сказав своїм товаришам, що ти оженився зі мною тому, що я добра куховарка?

— Ну?

— Ну, а ти ж дуже добре знаєш, що я не вмію варити нічого.

— Ну так, але я мусів дати якийсь екскюз.

Так йому треба.

До пекарні входить хлопчина. "Чи маєте черстві булки?" Пекар: "Так, мій хлопче". Хлопчина: "Так вам і треба: чому не продали, як були ще свіжі?"

ПРО САДІВНИЦТВО В КАНАДІ

(Докінчення зі стор. 3.)

захисту. Овоч блідо-червоний, середньої величини. Досить родючий.

Малина Санбім є також витривала на зими. Овоч трохи більший і темнішого кольору чим попередній сорт.

Малини сорту Латам є буйнорослим кущем, з гарним великим овочем, дуже виразного запаху. На зими цей сорт менш витривалий від попередніх і потребує охорони через пригинання до землі або накриттям снігом.

З поміж суниць найпевнішими є старий та добре знаний сорт Сенатор Донлап. Цей сорт не є дуже вибагливим щодо управи й родить добре. Овоч великий хотяй би кущики були зарослі травою. Зі всіх суниць, цей один сорт не піддався посухам і не загинув, як також витримує й зими. На зиму він не потребує охорони. Сорти Прогресив та Джем також є витривалі на зими. Чемпіон і Мастодон цілком пропали за суворої зими в рр. 1935—36.

Deayton's for "Better" Photos
Спеціялісти Весільних і Фамілійних Фотоґрафій
PHONE 21213 9987 JASPER AVE., EDMONTON

СЕРІОЗНІ НАСЛІДКИ ВІД ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Постійне затвердження є завжди сполучене з хронічною нестравністю, запаленням сліпої кишки й колайтісу; а ці недуги приносять упадок здоровля.

Щоб оминути розвиток тих небезпечних недуг, треба спинити затвердження і привернути нормальність функцій споживчих органів. А це можна осягнути тільки, тоді, коли вживатимете

ЧАЙ ЕЛИКА Но. 4.

старокраєвий корінний чай приготовлений російським і канадійським аптикарем.

Вичищування шлунка солями або іншими раптовими методами не є відповідне й на довшім протязі часу полишає за собою погані наслідки. Бо щоб привернути правильність органам травлення, треба привернути реґулярність праці печінки й інших черевних залоз. Елика Чай Но. 4 власне має ту реґулюючу силу. Ціна 55с, $1.00 і $2.00.

Ґарантуємо або звертаємо гроші. Пояснення висилаємо по українськи. Замовлення з грішми треба посилати до:

UKRAINIAN BOOK STORE
Barry Hotel, (Dept U.W.)
SASKATOON SASKATCHEWAN

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

6. травня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	68
Но. 2. Нортерн	65
Но. 3. Нортерн	62
Но. 4. Нортерн	53
Но. 5 Нортерн	54
Но. 6. Нортерн	51
Фід	47
Овес —	
Но. 2. С. В.	25
Но. 3. С. В.	21
Ячмінь —	
Но. 1. С. В.	33
Но. 2. С. В.	33
Но. 3. С. В.	31
Жито —	
Но. 2. С. В.	50
Но. 3. С. В.	45

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	625—675
Звичайні до середніх	500—600
Корови —	
Добрі	450—500
Звичайні до середніх	350—425
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	750—850
Інші вдолину від	700
Свині —	
Бекони	7.50
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	14—15
Середні А	12—13
Ґрейд Б.	10—12
Ґрейд С.	8—9
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	25
Но. 1.	23

В ГОЛДЕН . . .
ОТВОРЯЄТЬСЯ 7 ТРАВНЯ (мая) НОВА УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ
GROCERY AND CONFECTIONERY
СМАЧНА ПЕРЕКУСКА — ЧЕСНА І ВВІЧЛИВА УСЛУГА
ТАКОЖ ПРОДАЄМО ЧАСТИНИ (ріпейрс) ДО ВСЯКОЇ ФАРМЕР-ФАРМЕРСЬКОЇ МАШИНЕРІЇ під контролею уряду. Ціна їх є около 30 процент нижча як в інших компаніях. Коли ви є в місті, просимо заглянути до нас!
JOHN SYMBALIUK
HOLDEN, ALTA.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах.
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104th St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

Но. 2 ... 20

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

6. травня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	89
Но. 2 Нортерн	87
Но. 3. Нортерн	84
Но. 4 Нортерн	81
Но. 5 Нортерн	78
Но. 6. Нортерн	75
Фід	71
Трек	89
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	51
Но. 1. С. В., 2-гранний	55
Овес —	
Но. 2. С. В.	37
Но. 3. С. В.	35
Жито —	
Но. 2. С. В.	67
Но. 3. С. В.	63
Лен —	
Но. 1. С. В.	202
Но. 2. С. В.	199
Но. 3. С. В.	192

ХУДОБА

Бички годовані в стайнях до 1,050 фунтів —

Вибрані	700—750
Добрі	650—675
Середні	575—625
Звичайні	500—550
Ялівки —	
Вибрані	625—650
Добрі	550—600
Середні	500—525
Звичайні	450—475
Тучені телята —	
Вибрані	7.25
Добрі	6.75
Середні	600—650
Корови —	
Добрі	500—550
Середні	400—475
Звичайні	350—375
На консерви	275—325
Бугаї	
Добрі	450—525
Звичайні	375—425
Бички стакерс —	
Добрі	550—600
Середні	475—525
Звичайні	400—450
Ялівки (стакерс) —	
Добрі	450—500
Середні	400—425
Звичайні	350—375
Телята —	
Добрі і вибрані	750—850
Звичайні до середніх	450—700
Свині —	
Бейкони	7.75
Тяжкі	6.00
Дуже тяжкі	5.50
Яйця продуцентам за тузин:	
Великі А.	17
Середні А.	15
Ґрейд В.	14
Ґрейд С.	12

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Street, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.O.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіепарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

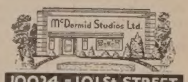

10024 - 101 St STREET
Near the Journal — EDMONTON

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

біль в руках, ногах, крижах. Ті недуги уступають по ужиттю "Мізар". Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ПИТАЙТЕ ЗА —
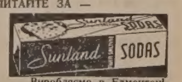

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковaних цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

В едмонтонській "Пейнт енд Ґлес Ко. Лтд. повстав у понеділок пожар і наробив шкоди на 5,000 долярів.